THE LIBRARY OF CONGRESS (GRATIS)
REFERENCE DEPARTMENT
SERIALS DIVISION
WASHINGTON, DC 20025 DM

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

LAISVOJO PASAULIO LIETUVIŲ DIENRAŠTIS
4545 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60629
TELEFONAS (312) 585-9500-1-2-3

Vol. LXXX Kaina 35 c. ANTRADIENIS – TUESDAY, GEGUŽĖ – MAY 16, 1989 Nr. 95

LKB Kronika, Nr. 79

(Tęsinys)

Eina nuo 1972 metų,
Perskaitęs duok kitam!
Jei gali, padaugink!

Žinios iš vyskupijų

Žemaičių Kalvarija (Plungės raj.). 1988 m. liepos 2-10 d., kaip ir kiekvienais metais, Žemaičių Kalvarijoje vyko didieji Mergelės Marijos Apsilankymo atlaidai. Šiais metais jie praėjo visiems jaučiamo dvasinio pakilimo atmosferoje. Tikinčiųjų, o ypač žemaičių, religinį entuziazmą stiprino žinia, jog Šventasis Tėvas Žemaičių Kalvarijos šventovei suteikė mažosios bazilikos titulą. Atlaidų iškilmėse buvo dėkojama už šią malonę. Daug maldininkų buvo sekmadienį ir ypatingai liepos 6 d., vadinamą kunigų trečiadienį.

Šią dieną Sumos pamokslą pasakė vyskupas Juozas Preikšas; jis ragino branginti iš tėvų paveldėtą tikėjimą, kvietė visus į neišardomą vienybę su katalikų Bažnyčia. Kun. Jonas Kauneckas rytinių pamaldų metu pasakytame pamoksle atkreipė tikinčiųjų dėmesį, kad masinės informacijos priemonėmis propaguojamas seksas, tai moralinis tautos žudymas, kuris gali nešti žymiai baisesnes pasekmes nei fizinis tautos naikinimas pokario metais. Pamokslininkas kvietė visus šiais Marijos metais pasiryžti ir kovoti už šimtmečius mūsų tautoje brangintą tyrumą, skaistumą. Sumos pabaigoje, prieš atnaujinant blaivybės pažadus, trumpai į kunigus kalbėjo Vilniaus arkivyskupijos vyskupas tremtinys J. Steponavičius. Be Dievo ir religijos pagalbos neprikelsime tautos naujam gyvenimui. Būkime švyturiais kovoje už tautos blaivumą. Nešti pagalbą po girtavimo kryžiumi parpuolusiems mūsų tautiečiams – visų Lietuvos kunigų šventa pareiga, – kalbėjo vyskupas. Priminė airio Mato Talboto pavyzdį, kai maldos ir sakramentinės praktikos pagalba ir girtuoklystės liūne paskendęs žmogus gali tapti šventuoju.

(Bus daugiau)

Tai plakato viršutinė dalis, pagaminto Lietuvoje. Plakatas yra didelis, spalvotas – žemutinėje plakato dalyje jūros bangose plaukia trys burlaiviai „Lietuva" „Audra" ir „Dailė" ir dar žemiau matyti pasaulio globas, o šonuose Amerikos ir Lietuvos vėliavos. Burlaiviai pagaliau išplaukė gegužės 13 d., 3 val. popiet. Kelionė truks maždaug šešias savaites. **„Mes plauksim per Atlantą, kad pasakytume pasauliui – Lietuva gyva!"** kalbėjo atsisveikinant Kauno „Audros" jachtos kapitonas Ignas Miniotas.

Lietuva, Latvija, Estija kreipiasi į Jungtines Tautas!

Talinas. – Gegužės 14 d. Pabaltijo respublikų politiniai sąjūdžiai kreipėsi šiandien į Jungtines Tautas, prašydami padėti atgauti nepriklausomybes savo tautoms, praneša New York Times.

Estijos, Latvijos Liaudies frontai ir Lietuvos Sąjūdis priėmė bendrą dokumentą, kuriuo prašoma Jungtines Tautas ir Europos Saugumo ir bendradarbiavimo konferenciją padėti tarptautinėje plotmėje atkurti savo laisvas valstybes „neutralioje ir demilitarizuotoje Europos zonoje". Taline gegužės 13 ir 14 dienomis įvyko Baltijos asamblėja, kurioje dalyvavo visų trijų tautų atstovai. Tarp I-jo ir II-jo pasaulinių karų Estija, Latvija ir Lietuva buvo nepriklausomos valstybės. Tik 1940 m. Sovietų Sąjunga prievarta įjungė šiuos kraštus į sovietinę sąjungą, kai Hitleris ir Stalinas pasirašė nepuolimo sutartį ir slaptus protokolus 1939 metais, pasidalindami Europą įtakos sferomis, patebi toliau New York Times.

Paiūlė atšaukti protokolus

Savo pareiškime Baltijos sąjūdžiai rašo, jog Sovietų Sąjunga turėtų atšaukti ir deklaruoti tas sutartis ir slaptus protokolus negaliojančiais ir beverčiais ir tuo būtų išrištas legaliai sovietų Baltijos kraštų reikalas. Gorbačiovui vadovaujant, Sovietų vyriausybė pradėjo garbingą istorinį atvirumą, tačiau jie vis dar neigia, kad iš viso buvo tokie protokolai. Baltijos valstybių laikraščiuose tų protokolų ištraukos ar ir visas tekstas jau buvo anksčiau atspausdinti.

Sovietų vyriausybė dar nekomentavo šio Baltijos pareiškimo, bet paskutiniu metu Gorbačiovas yra pasakęs, kad jis yra prieš tautinių grupių reikalaujamą atsiskyrimą iš sąjungos. Politiniai sąjūdžiai, kurie tik prieš metus pradėjo savo veiklą, įgavo didelį savo žmonių pritarimą, neišskiriant nei šių respublikų Komunistų partijos vadų. Tai buvo pirmoji Baltijos valstybių asamblėja, kuri pirmą kartą kartu kreipėsi į tarptautinį forumą, jog būtų išspręstas jų statusas tuo pagrindu, kad Hitlerio-Stalino paktai yra neteisėti.

Partijos vadai nedalyvavo

Asamblėja taip pat priėmė deklaraciją, kad „suverenių valstybių Lietuvos, Latvijos ir Estijos žmonės turi teisę pasirinkti ir savo ekonominę formą". Pareiškime sakoma, jog dabartinė perestroika arba persitvarkymas nepasisekė dėl to, kad ir toliau paliko centralizuota ekonomija.

Pasaulio žinių agentūros pastebi, kad asamblėjoje nedalyvavo nė vienas Baltijos valstybių Komunistų partijos vadas. „Aš manau, kad mūsų vadai bijojo dalyvauti", sako Kazimieras Antanavičius, vienas Sąjūdžio vadų, „bet tai nereiškia susikirtimo tarp populiariųjų sąjūdžių ir partijos vadovybės". K. Antanavičius yra išrinktas deputatu į Sovietų Kongresą.

Vienybės žibintai

Šeštadienio vakare Talino miesto aikštėje, tūkstančiams stebint, buvo uždegtas bendras simbolinis Baltijos respublikų fakelas ir tuo pačiu metu uždegti panašūs žibintai Rygoje ir Vilniuje. Prie fakelo buvo iškeltos visos trys tautinės vėliavos ir sugiedoti Estijos, Latvijos ir Lietuvos himnai. „Paskutinį kartą aš giedojau šį himną 1940 m. liepos 18 d." sakė Janis Blum, 64 m. inžinierius, kai jis verkdamas giedojo „Dieve, laimink Latviją".

Pirmadienio laidose apie Baltijos respublikų asamblėją plačiai rašė ir „The Washington Post" ir „The Philadelphia Inquirer" dienraščiai. Kronikos pobūdžio žinią atspausdino Chicago Sun-Times.

Slaptieji protokolai vėl pasaulio žiniose

Maskva. – Reuterio agentūros žiniomis, Maskvoje sovietinės valdžios sudaryta istorikų komisija dabar tiria Molotovo ir Ribbentropo slapto susitarimo dokumentus ir ruošiasi atskleisti viešumai šio susitarimo pasekmes trim Pabaltijo valstybėm. Komisija tuo būdu pripažintų, kad Lietuva, Latvija ir Estija buvo prijungtos prie Sovietų Sąjungos remiantis sovietų ir nacių 1939 m. pasirašytu slaptuoju susitarimu.

Reuterio agentūra atkreipia dėmesį, kad iki šiol sovietinė valdžia visada neigė, kad buvo pasirašyta Pabaltijo kraštus liečiantys sovietų ir nacių susitarimo slaptieji protokolai, tvirtindama, kad Lietuva, Latvija ir Estija savanoriškai įsijungė į Sovietų Sąjungą.

Pabaltijo pageidavimu

Reuteris pažymi, kad istorikų komisija Maskvoje, Molotovo ir Ribbentropo susitarimo slaptiesiems protokolams ištirti, buvo sudaryta atsižvelgiant į Pabaltijo kraštuose veikiančių visuomeninių grupių ir net atsakingų komunistų partijos veikėjų reikalavimą. Dokumentų tyrimo rezultatus komisija paskelbsianti dar prieš šių metų rugpjūčio dvidešimt trečiąją, kai sueis penkiasdešimt metų nuo Molotovo ir Ribbentropo sutarčių pasirašymo. Sovietinė valdžia, paskelbdama slaptojo susitarimo dokumentus, numatanti, betgi, pabrėžti, jog pripažinimas, kad Pabaltijo kraštai buvo prijungti prie Sovietų Sąjungos kalbamo susitarimo pagrindu, neturės pasekmių dabartiniam trijų respublikų statusui.

Maskvoje įsteigtos komisijos vykdomą darbą patvirtino Estijos ir Lietuvos kompartijos atstovai. Reuterio agentūra pastebi, kad Molotovo ir Ribbentropo slaptųjų protokolų paskelbimas neabejotinai padrąsintų pabaltiečius jų siekiuose atgauti nepriklausomybę.

Bado streikas

Vilnius. – 1989 m. gegužės 5 dieną Lietuvos Demokratų partijos susitikime su visuomene vilnietis Petras Cidzikas paskelbė bado streiką. Streiką, kuris buvo pradėtas 7:00 val. Gedimino aikštėje, padėjo organizuoti Lietuvos politinių kalinių gelbėjimo komitetas.

Pagrindiniai badaujančiojo reikalavimai: politinio kalinio Lietuvos partizano Boleslovo Lizūno išlaisvinimas, viešas politinio kalinio Arūno Dainausko bylos peržiūrėjimas, anksčiau išlaisvintų politinių kalinių reabilitacija ir moralinis bei materialinis žalos atlyginimas. Taip pat pokario metais (1945-47 m.) Mažojoje Lietuvoje vykdytų žudynių klausimas, žudikų ir žudymo vietų pagarsinimas.

Petras Cidzikas paskelbė kreipimąsi, kuriame sakoma: „Ši mano akcija taip pat reiškia solidarumą su visa kenčiančia Lietuva, taip pat su kitomis tautomis: Latvija, Estija, Baltarusija, Ukraina, Lenkija, Gruzija, Armėnija, Moldavija.

Ir Rusija neša nelaisvės jungą, nes tauta, pavergusi kitas, negali būti laisva.

Būkime solidarūs, supraskime vieni kitų kančias.

Aukokimės už visų tautų, siekiančių laisvės ir dvasinio atgimimo idealo. Tegu kančios auka sujungia mus", – savo kreipimąsi baigia Petras Cidzikas.

Grimsta speakeris

Washingtonas. – Teisingumo departamentas pradėjo tikrinti Atstovų rūmų speakerio Jim Wright kaltinamąją medžiagą. Jo byla plečiasi ir Teisingumo departamento teisininkai nutars, ar reikia pravesti ir federalinę investigaciją. Prie jau pateikų 69 kaltinimų būsią prijungta dar ir daugiau kaltinimų, nes gauta naujos kaltinamosios medžiagos iš Texas alyvos kompanijų. Etikos komitetas jau anksčiau įteikė minėtus 69 jam apkaltinimus. Jim Wright dabar sudarė labai žymių dešimties teisininkų komisiją, kuri gina jį šioje byloje.

Už ką dėkojame Lietuvos partizanams

Partijos nuvainikavimas

Vilnius. – *Spausdiname gautą iš pavergto krašto Lietuvos Laisvės Lygos, Lietuvos Demokratų partijos, Lietuvos Krikščionių Demokratų partijos ir Lietuvos Tautinio Jaunimo sąjungos priminimo Lietuvos Persitvarkymo Sąjūdžio tarybai pirmąją dalį.*

Tiek Lietuvos Laisvės Lyga, tiek ir Lietuvos Krikščionių Demokratų partija boikotavo kovo 26 dienos rinkimus į TSRS Aukščiausiąją tarybą. Aktyvų Sąjūdžio dalyvavimą rinkimuose mes vertinome dvejopai: Sąjūdis padėjo partijai sušaukti prie balsavimo urnų pageidautiną lietuvių skaičių. Tačiau Sąjūdis kartu parodė partijos funkcionierių nepopuliarumą lietuvių tautos akyse. Todėl mes sveikiname partijos politikos nuvainikavimą.

Žinoma, mes nesitikėjome, kad Lietuvoje išrinktų deputatų balsas Maskvoje turės mūsų tautai kokią nors svarbą. Tačiau puoselėjame viltį, kad deputato pažymėjimu apsiginklavę sąjūdiečiai padės tautai Lietuvoje kovoti su giliai įsišaknijusiu rušiškuoju imperializmu.

Redaktoriaus pasiūlymas

Deja, jau pirmieji deputatų žingsniai sukėlė mūsų nusivylimą. Pavyzdžiui, Algimantas Čekuolis balandžio 5-ją Kalnų parke ragino, kad tauta sutiktų, jog Lietuvoje liktų trisdešimt tūkstančių okupacinės kariuomenės kareivių. Sąjūdžio deputatai ir vėl apvylė mus tame pačiame Kalnų parke balandžio 16-ją. Įvairių politinių partijų ir judėjimų atstovai smerkė kruvinojo sekmadienio Gruzijoje organizatorius, demonstruodami didvyriškai gruzinų tautai savo solidarumą ir moralinę pagalbą. Gaila, kad tame mitinge nebuvo girdėti persitvarkyti trokštančios komunistų partijos ir deputatų balso. Tautos vienybę lengviausia deklaruoti.

Kodėl gausiai balsavo

Balandžio 23 d. nuo pat ryto vyko Lietuvos Persitvarkymo Sąjūdžio Seimo sesija. Tačiau tik Lietuvos Demokratų partijos atstovui priminus, seimas 20.00-ą val. pagaliau pagerbė Tbilisyje nužudytų aukų atminimą. Kandidatai į deputatus nekartą viešai smerkė stalinizmą, kruvinus NKVD nusikaltimus Lietuvoje. Deklaravo, kad karo ir pokario metais miestų ir miestelių aikštėse buvo suguldyti paniekai žuvę partizanai, kovotojai prieš stalininę tironiją. Kiek šių metų rinkiminėje kovoje duota priesaikų Lietuvos laisvei ir nepriklausomybei! Todėl daugumą Lietuvos gyventojų dalyvavo rinkimuose.

Deputatų suvažiavime Maskvoje lietuvių bus daugiau negu estų ir latvių. Už tai irgi reikia dėkoti Lietuvos partizanams. Jų aukos dėka šiandien Lietuva daug mažiau kolonizuota atėjūnais, negu Estija ir Latvija. Lietuviai dar netapo savo tėvynėje tautine mažuma ir todėl kovo 26-ją prie urnų daugiausia buvo girdėti lietuvių, o ne rusų kalba.

Sovietų generolas Kabule

Kabulas. – Sovietų ambasada pranešė, jog čia keturias dienas vedė pasitarimus Sovietų generolas Valentinas Varennikovas. Jis yra Sovietų Sąjungos Gynybos ministerio pavaduotojas ir tarėsi su Afganistano komunistų valdžios prezidentu Najibullah ir jo generolais. Jis anksčiau yra praleidęs 2 metus Afganistane kaip karinis patarėjas. Diplomatai mano, kad buvo aptartas naujų ginklų siuntimas Kabulo vyriausybei, įskaitant ir amuniciją. Po to, kai generolas išvyko afganų komunistų kariuomenė pradėjo afganų laisvės kovotojų puolimus įvairiose krašto dalyse.

– **Vilniaus** universitetas pasirašė bendradarbiavimo sutartis su devyniomis aukštosiomis užsienio mokyklomis.

PAVERGTOJE LIETUVOJE

– **Lietuvoje** buvo atliktas eilinis gyventojų surašymas. Preliminariniais duomenimis Lietuvoje 1989 m. sausio 12 d. gyveno 3 milijonai 690 tūkstančių žmonių ir per 10 metų po 1979 metų surašymo jų padidėjo 292 tūkstančiais, arba 8.6%. Iš to skaičiaus miestuose gyvena 2,509 mil., o kaimuose 1,181 mil. žmonių.

– **Sąjūdis** paskyrė 50,000 rublių lietuvių tremtinių palaikų perkėlimui iš Sibiro į Lietuvą. Pritariama miestuose ir rajonuose apmokamiems Sąjūdžio veiklos tarnautojams.

– **Lietuvon** po 14 metų gyvenimo užsienyje lankėsi režisierius Jonas Jurašas. Kaip jį sutiko Lietuvos teatralai? Kaune šešišimtojo Sajos „Šventežerio" spektaklio metu teatras pasveikino jį, nuleisdamas į sceną Aušros vartų Dievo Motinos paveikslą, kuris buvo iškupiuruotas iš paskutiniojo režisieriaus statyto spektaklio – J. Grušo „Barboros Radvilaitės", kai jis tada buvo teatro režisieriumi.

– **Vilniaus** Pedagoginio instituto rektoriumi 76.3% balsų išrinktas ekonomistas Saulius Razma. Jis šiame institute dirbo iki 1972 m. ir dėstė politinę ekonomiją, bet už atviras savo pažiūras priverstas išeiti iš darbo ir pašaintas iš partijos. Komunisto bilietas jam buvo sugrąžintas po XXVII partijos suvažiavimo.

– **Vilniaus** miesto delegacija dalyvaus Taškente Sovietų ir Amerikos susigiminiavusių miestų atstovų konferencijoj šio mėnesio gale. Iš Amerikos dalyvaus 200 asmenų delegacija ir joje bus ir Madisono atstovai. Manoma, kad jie lankysis ir Vilniuje. Madisono miesto taryba dar nėra pasirašiusi tos susigiminiavo sutarties. Lietuvių ir žydų bendruomenės yra prieš šį susigiminiavimą.

– **Kaišiadorių** hidroakumuliacinė elektrinė bus statoma ir toliau, nežiūrint gyventojų pasipriešinimo. Daugelio gamtosaugos specialistų nuomone, neigiamo poveikio gamtai vis tiek nebus išvengta, nors projektas moderuotas. Žala florai, faunai bei vandens kokybei bus žymiai didesnė, negu numatyta senajame projekte, rašo „Komjaunimo Tiesa".

Gorbačiovas Kinijoje

Beijingas. – Sovietų vadas Michailas Gorbačiovas pirmadienį atvyko į komunistinę Kiniją istoriniam susitikimui po 30 metų išsiskyrimo. Su juo atvyko jo žmona Raisa, Užsienio reikalų ministeris E. Shevardnadze ir keli Politbiuro nariai. Aerouoste jį pasitiko Kinijos prez. Yang Shangkun ir kartu praėjo garbės sargybą. 21 šūvis palydėjo jų eiseną. Buvo numatyta, kad čia pat Gorbačiovas tars žodį, tačiau jis nuo to buvo sulaikytas ir tuoj limuzinu išvyko į jam paskirtą vietą, kai jis Kinijoj bus 4 dienas. Atvykimo metu vyko milžiniškos studentų demonstracijos, reikalaudamos demokratijos įvedimo į kinų gyvenimą, kartu dalyvaujant ir daugumai profesūros bei darbininkijos. Paskutiniu metu buvo pakeistas svečio sutikimo planas, nes 250,000 žmonių demonstravo sostinėje, reikalaudami bent tų teisių, kurias Gorbačiovas leido Sovietų Sąjungoje.

Kissingerio siūlymas

Washingtonas. Baltieji rūmai atmetė buvusio Valstybės departamento sekretoriaus Henry Kissingerio pasiūlymą pravesti pasitarimus Rytų Europos politiniais klausimais. Kissingeris siūlė bandyti įtikinti Maskvą atleisti varžtus Rytų Europos kraštuose. Vakarai tuo pačiu pažadėtų nedaryti jokių pavojingų ėjimų prieš Sovietų Sąjungą. Kissingeris Christian Science Monitor dienraščiui pareiškė, jog tuo klausimu reikėtų tartis su Sovietais todėl, kad netikėti socialiniai pasikeitimai ar perversmai Rytų Europoje galėtų sukelti Sovietų - Amerikos santykių krizę. Jį sukritikavo Valstybės departamentas ir Saugumo taryba.

KALENDORIUS

Gegužės 16 d.: Ubaldas, Jonas Nepomukas, Bazilė, Bitė, Vaidmantas, Vitragė.

Gegužės 17 d.: Paskalis, Mindaugas, Gailė, Erikas, Virkantas.

ORAS CHICAGOJE

Saulė teka 5:31, leidžiasi 8:03.
Temperatūra dieną 72 l., naktį 52 l.

KELIAS Į SVEIKATĄ

NESIRGTI IR SVEIKTI PAJĖGUMO UGDYMAS
KELIAS Į SVEIKATĄ, 6515 So. California Ave., Chicago, Ill. 60629
JONAS ADOMAVIČIUS, M.D.

KRŪTIES VĖŽIO GYDYMAS (5)

Visos lietuvės, tikrindamos savas krūtis, leisdamos gydytojui patikrinti ir mamogramą pasidaryti, išvengsite pavėluoto krūties vėžio susekimo. Tada nereikės jo išsiplėtusio gydyti skausmingais ir mažai sėkmingais būdais.

Moters gyvybę apsaugantis raginimas

Krūties vėžio gydymas didžia dalimi priklauso nuo vėžio rūšies, nuo vėžinio guzo vietos ir nuo tos ligos stadijos. Imama dėmesin moters amžius, regulų stovis ir bendra jos sveikata. Nė priminti nereikia, kaip yra svarbu moteriai normaliai maitintis, nenutukti, turimas negeroves tvarkyti, nenuodyti savo kūno rūkalais, svaigalais, tuščiomis kalbomis ir prieš pastojimą piliulėmis. Taip — ir jomis! Ir norite žinoti dėl ko?

Štai britų tyrinėtojų naujausi duomenys apie santykį piliulės prieš pastojimą ir krūties vėžio: Dar 36 metų nesulaukusios ir per ketverius metus naudojančios tokias piliules padidina krūties vėžio atsiradimą 40%, o imančios per aštuonerius metus — 70%.

Tai faktai, ne pasakėlės. Todėl lietuvėms bus daug saugiau, jei jos prisilaikys dabartinio popiežiaus nurodymų intymumo reikaluose, vengdamos krūties vėžio prišaukėjos — piliulės. Žinoma, kol tokių nurodymų nepaisysite, pelnagaudžiai piliulių gamintojai patars ir toliau piliules imti, o gydytojams — dvigubai daugiau moterims išaiškinti.

Visas reikalas čia eina apie žmogaus nesubrendimą sava asmenybe: tokie elgiasi sau kenkdami, nesirūpina apie blogas išdavas ateityje, nes dabar tenkina sveikatai pavojingus savus nusiteikimus. Taip elgiasi jaunuoliai, susergantys mirtina AIDS liga. Ne kitaip atsitinka ir su didžiais nusidėjėliais, kurie nepasibaido jiems ruošiamos peklos. Išsigelbėjimas iš tokios balos yra tik vienas ir vienintelis — ne pamokslavimas, kad ir gražus, o nuo dar negimusio žmogaus pradėtas rengimas jo tikru žmogumi. Toks darbas turi būti būtinai pradėtas jau dabar, nes dėl dabartinio neauklėjimo, neruošimo žmogaus tikru žmogumi, ne juokais artėja nesulaikoma pražūtis šiam kraštui. Žmonių neauklėjimas yra pats pavojingiausias visuomenės vėžys.

Lietuvė turi būti pasirengusi netikėtumams

Kiekviena lietuvė turi kiekvienu momentu būti geriausiame savos sveikatos stovyje. Tokia bus pasirengusi kiekvieną netikėtumą lengviau atlaikyti, sėkmingiau su juomi susidoroti. Todėl dabar meskime iš galvos neteisingą nusiteikimą, būk tik ana susirgs krūties vėžiu. Kiekvienai tokia negerovė gali pasitaikyti, todėl kiekviena turi būti geriausiame stovyje — tik tada ji galės sėkmingiau savą gyvybę gelbėti. Todėl sveikatingumu, ne dažais savo veidus puoškimės.

Krūties vėžio gydymo planavimas

Gydytojas suplanuos tokį krūties vėžio gydymą, kuris atitiks kiekvienos moters savitus poreikius. Prieš pradedant tokį gydymą, ligonė gali pageidauti antro gydytojo nuomonės dėl surasto krūtyje vėžio ir jai pasiūlyto tos ligos gydymo. Trumpas užtęsimas nesumažins gydymo pasisekimo.

Yra keletas būdų gauti antro gydytojo nuomonę. 1. Pats gydytojas dėl savo pacientės gali tartis su kitu gydytoju, kuris gydo krūties vėžius. Tokių gydytojų pavardes galima sužinoti iš Physician Data Query — PDQ. Ši kompiuterizuota NCI sistema informuoja apie naujausią krūties vėžio gydymą ir apie 80 kitokių vėžių tvarkymą. 2. Iš vietinės medicinos draugijos (local Medical Society), iš šalimais esamos ligoninės ar universiteto (medical schools) ligonė gali sužinoti pavardes gydytojų, su kuriais ji gali tartis dėl savo krūties vėžio gydymo.

Yra skaityklose knyga — „Directory of Medical Specialists". Ji minimam reikalui gali pasitarnauti. Apie vėžį informacijos tarnyba (Cancer Information Service) gali nurodyti gydytoją, siekiant antros nuomonės turimo vėžio gydymo reikalu. Šios tarnybos telefonas: 1-800-4-CANCER. Taip pat talkina tuo reikalu šio krašto vėžio draugija — American Cancer Society, tel. 1-212-599-3600.

Krūties vėžio gydymo metodai

Dabar naudojami keturi standartiniai krūties vėžio gydymo būdai: operacija (surgery), radiacija (radiation therapy), per kraują gydymas (chemotherapy) ir hormonai (hormone therapy). Gydytojas gali patarti naudoti tik vieną iš šių keturių gydymo būdų ar jų kombinacijų, priklausant nuo ligonės savitų-individualių gydymo poreikių. Kartais ligonė gali būti pasiųsta pas kitą gydytoją, kuris specializuojasi kitokiais vėžio gydymo būdais.

Operacija. Krūties vėžys dažniausiai operuojamas. Operuojant yra prašalinamas vėžinis auglys ir dažniausiai išimamos iš pažaties limfinės liaukos (lymph nodes). Tos liaukos filtruoja limfinį skystį, kuris cirkuliuoja krūtyje ir kitose kūno dalyse. Pirmiausia tuo skysčiu iš krūties vėžinės celės plinta į kitas kūno vietas. Pažastyje esančiose limfinėse liaukose rastos vėžinės celės nurodo, kad vėžys jau gali būti paplitęs ir po kitas kūno vietas.

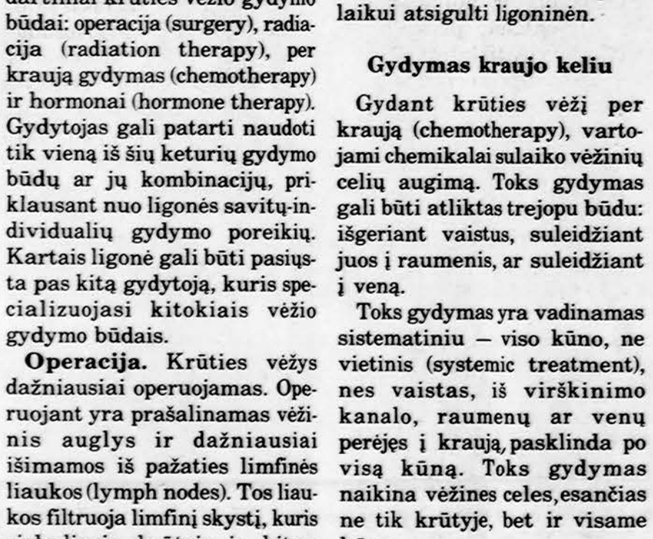

Dviejų krūtų mamogramos. A. Maži sukalkėjimai (microcalicifications) yra dažniausias pasirodantis reiškinys mamogramoje, kai krūties vėžys dar nėra išsiplėtęs (carcinoma in situ). B. Šioje krūtyje minėti sukalkėjimai jau yra labai gausūs — susilieję. Tokioje stadijoje dar galima moterį išgelbėti.

„Jei aš gerų darbų savo artimui nepadarau — aš negaliu užmigti; ačiū Dievui, kad turiu žmoną gerą talkininkę tokiems darbams..." — tvirtina kilnus lietuvis Mečys Žeimys apie save ir žmoną Sofiją.

Operacija yra vietinis (local) krūties vėžio gydymas.

Radiacija. Radiacinis gydymas („radiation therapy") dar kitaip vadinamas „x-ray therapy", „cobalt treatment" ir „irradiation" atliekamas naudojant stiprios energijos spindulius sunaikinti vėžines celes ir sulaikyti jų augimą. Gydymas radiacija, kaip ir chirurgija, yra vietinis gydymas. Toks jis paveikia celes tik gydomoje vietoje. Radiacija į krūtį gali būti daroma dvejopai: iš lauko ir iš vidaus, t.y. įstačius į krūtį radioaktyvią medžiagą. Kartais yra naudojami abu šie būdai.

Gydymas išorine radiacija būna vykdomas „ambulatoriškai" (ambulatory), t.y., pacientei nereikia ligoninėje likti, o tik ateiti radiacijos dozės gavimui. O šios duodamos kasdien per penkias savaitės dienas, per 5-6 savaičių laikotarpį. Tokio gydymo pabaigoje dar duodama priedinė dozė radiacijos krūties sritin — „boost of radiation", kuri gali būti duodama dvejopai: elektroniniais spinduliais, šviečiant iš lauko (electron beam therapy), arba įsodinant elektroninę medžiagą į krūtį (implant radiation). Pastarąją naudojant, tenka trumpam laikui atsigulti ligoninėn.

Gydymas kraujo keliu

Gydant krūties vėžį per kraują (chemotherapy), vartojami chemikalai sulaiko vėžinių celių augimą. Toks gydymas gali būti atliktas trejopu būdu: išgeriant vaistus, suleidžiant juos į raumenis, ar suleidžiant į veną.

Toks gydymas yra vadinamas sistematiniu — viso kūno, ne vietinis (systemic treatment), nes vaistas, iš virškinimo kanalo, raumenų ar venų perėjęs į kraują, pasklinda po visą kūną. Toks gydymas naikina vėžines celes, esančias ne tik krūtyje, bet ir visame kūne.

Kai kurie tokie vaistai naudojami ciklais — su pertraukomis: gydymo laiką seka poilsio — negydymo metas. Priklausant nuo tam reikalui pasirinktų vaistų, dauguma pacienčių, ypač geroje sveikatoje esančių, gali būti šiuo būdu gydomos ambulatoriškai — ateinant tai į ligoninę, tai į gydytojo kabinetą — bet nepasiliekant ligoninėje. Tačiau sekant ligonės stovį, kartais prisieina kuriam laikui ją paguldyti ligoninėn.

Krūties vėžio augimo pristabdymas hormonais. Krūties vėžio gydymas hormonais (hormone therapy) remiasi vėžinių celių apsaugojimu nuo gavimo hormonų, kurių vėžio celės reikalauja savo augimui. Tai galima padaryti dvejopai: 1. naudojant chemikalus — vaistus, kurie trukdo hormonų veikimą ir 2. operacijos pagalba išimant organus, kurie gamina tuos hormonus. Kaip ir per kraują gydant, hormonais gydymas veikia viso kūno celes.

Kokį krūties vėžio gydymą pasirinkti?

Moterys, turinčios ankstyvą krūties vėžį (I ir II stadijoje), dažniausiai esti gydomos, operuojant ar kombinuojant operaciją su radiacija. Kokia operacija bus daroma, priklauso nuo šių šešių dalykų: guzo dydžio, jo vietos, vėžio rūšies, moters amžiaus, jos bendro sveikatingumo ir krūties dydžio. Imama domėn po operacinio gydymo galima plastinė operacija krūties atstatymui. Neišleidžiama iš akių moterį gydančio gydytojo patyrimas ir moters pageidavimas.

Net penkeriopai galima krūtį operuoti

1. Patobulintas visiškas krūties prašalinimas (modified radical mastectomy) apima visos krūties prašalinimą, pažasties limfinių liaukų išėmimą ir, pačius krūtinės raumenis paliekant, jų makščių prašalinimą. Šitaip šiandien dažniausiai operuojamas krūties vėžys.

2. Prašalinimas tik guzo krūtyje (lumpectomy) — šitaip operuojant, išimamas tik krūties vėžinis guzas-tumoras ir po to gydymas tęsiamas radiacija. Dauguma chirurgų dar prašalina ir pažasties limfines liaukas.

3. Visiškas ar paprastas krūties prašalinimas (total or simple mastectomy). Kartais dar ir dalis arčiau krūties esančių pažastyje limfinių liaukų esti prašalinama.

4. Dalinis — segmentinis krūtų prašalinimas (partial or segmental mastectomy). Taip operuojant yra prašalinamas vėžinis auglys su šiek tiek normalių, apie guzą esančių, jį supančių krūties audinių, taipgi ir makštis raumens, esančio po augliu. Taip pat prašalinamos kai kurios tos pusės pažaties limfinės liaukos. Dažniausiai dar ir radiacija naudojama po tokios operacijos.

5. Pilnas, radikalus krūties ir aplinkos audinių prašalinimas (radical mastectomy, kitaip dar vadinama Halsted radical mastectomy). Taip operuojant krūties vėžį yra prašalinama krūtis, krūtinės raumenys, visos tos pusės pažasties limfinės liaukos, kartu su riebalais ir oda. Šioji operacija buvo standartinė per daugelį metų. Kartais dar ir dabar ji praktikuojama. Dabar manoma, kad daugeliui moterų lygiai sėkminga esti ir ne taip didelė operacija.

Išvada. Tikras krūties vėžio gydymas yra jo išvengimas ar bent ankstyvas jo susekimas. Todėl visos lietuvės nuo dabar turėtų tinkamai užsilaikyti: nustoti savo kūną įvairiopai menkinti menku valgiu, tabako dūmu bei svaigalu, kartu neapsileisdamos ir trejopoje veikloje: mėnesiniame krūtų tikrinime, gydytojui kasmet jas patikrinti sutikime ir mamogramos padaryme. Daugiau tuo reikalu kitą kartą.

Pasiskaityti. U.S. Department of Health: *Breast Cancer.*

RUOŠKIMĖS JAV LIETUVIŲ KONGRESUI

Nauji įvykiai Lietuvoje ir tenvedama ryžtinga kova siekti daugiau laisvės ir suverenumo reikalauja, kad išeivija labiau sutelktų jėgas ir bendromis pastangomis galėtų labiau paremti tuos mūsiškių teisėtus ir svarbius siekimus. Mums reikia giliau susipažinti su dabarties mūsų brolių laisvės proveržiais ir nuodugniau planuoti, kaip jiems geriau patalkinti, šiam uždaviniui labiau išjudinti išeivijos mases.

Šiam reikalui Amerikos Lietuvių Taryba spalio 21-22 d. Los Angeles mieste kviečia Amerikos Lietuvių kongresą, kviesdama organizacijų, klubų, sąjūdžių atstovus artimiau jungtis ir plėsti paramą dėl laisvės prieš okupantų priespaudą besigrumiantiems broliams.

Tame kongrese dalyvaus Vliko ir Lietuvių Bendruomenės vadovybės žmonės su Amer. Liet. Tarybos vadovybės žmonėmis simpoziume, svarstybose išnagrinės veiklos uždavinius ir planus. Tokius kongresus Amerikos Lietuvių Taryba kviečia kas penkeri metai, susižinodama su JAV kongresmenais, senatoriais, valstijų gubernatoriais bei kitais aukštaisiais pareigūnais, siekdama atkreipti jų dėmesį ir paramą Lietuvos reikalams. Laukiama mūsų organizuotos visuomenės į šį kongresą platesnio įsijungimo ir gausesnio dalyvavimo.

Laiškas

BALFO CENTRO VALDYBAI

Leiskite pareikšti Jums, visiems BALFo įstaigos darbuotojams, o taip pat aukotojams pačią nuoširdžiausią padėką už suteiktą man ir mano dukrai Rasai visokeriopą paramą atvykus gyventi į JAV.

Man labai džiugu, kad lietuviškoje išeivijoje egzistuoja tokia visuomeninė organizacija ir tokia įstaiga, kaip BALFas, kur politinių audrų blaškomi tautiečiai gali gauti paramą nelengvais jiems gyvenimo momentais.

Tuo pačiu noriu palinkėti visai plačiai BALFo veiklai geriausios sėkmės tame nesavanaudiškame ir labiausiai garbingame darbe.

Su gilia pagarba
Algirdas Statkevičius

MIRĖ SENIAUSIA GYVENTOJA

Seniausia Chicagos gyventoja Lela Jones, kuri oficialiai turėjo 110 metų, bet kurios šeimos nariai tvirtina, jog ji buvo 113 m., mirė. Palaidota gegužės 8 d. iš South Parko bažnyčios. Ji buvo Amerikos indėnų kilmės, gimusi Floridoje, Seminole indėnų tarpe. Atsiminė, kad jaunatvėje gyveno trobelėje ant stulpų ir galėjo gaudyti žuvis pro grindis. Antrojo pasaulinio karo metu ji, kaip savanorė, dirbo daliny. Iki pat mirties turėjo pilną sąmonę.

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY (USPS-161000)

Published daily except Sundays and Mondays, Legal Holidays, the Tuesdays following Monday observance of Legal Holidays as well as Dec. 26th and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589.

Second class postage paid at Chicago, IL.

Subscription Rates: $70.00. Foreign countries $70.00

Postmaster: Send address changes to Draugas — 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629.

Pašto išlaidas mažinant, pakvitavimai už gautas prenumeratas nesiunčiami. Ant DRAUGO prie kiekvieno skaitytojo adreso, gavus iš jo mokestį, atžymima, iki kada yra užsimokėjęs.

DRAUGO prenumerata mokama iš anksto

	metams	½ metų	3 mėn.
U.S.A.	$70.00	$40.00	$25.00
Kanadoje (U.S.A. dol.)	$70.00	$40.00	$25.00
Užsienyje (U.S.A. dol.)	$70.00	$40.00	$25.00
Savaitinis (Šešt. pried)	$40.00	$25.00	

• Administracija dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nuo 8:30 iki 12:00.
• Redakcija dirba kasdien nuo 8:30-4:00; šeštadieniais nedirba.
• Redakcija straipsnius taiso savo nuožiūra. Nesunaudotų straipsnių nesaugo. Juos grąžina tik iš anksto susitarus. Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos prisiunčiamos gavus prašymą.

DR. LINAS A. SIDRYS
AKIŲ LIGOS, CHIRURGIJA
2636 W. 71st Street
Susitarimui: treč., ketv., šešt.
436-5566

DR. ŽIBUTĖ ZAPARACKAS
DR. PAUL KNEPPER
AKIŲ LIGOS — CHIRURGIJA
166 East Superior, Suite 402
Valandos pagal susitarimą
Tel. — 337-1285

DR. VIJAY BAJAI, M.D., S.C.
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPECIALYBĖ — VIDAUS LIGOS IR ODOS CHIRURGIJA
(Augliai nuimami kabinete)
Priklauso Holy Cross ir Christ ligoninėms
2434 W. 71 Street, Chicago
Tel. 434-5849 (veikia 24 val.)
Pirm., antr., ketv., penkt. nuo 12 iki 6 v.v.

Ofs. 735-4477;
Rez. 246-0067; arba **246-6581**
DR. E. DECKYS
GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
SPECIALYBĖ — NERVŲ IR EMOCINĖS LIGOS
CRAWFORD MEDICAL BUILDING
6449 So. Pulaski Road
Valandos pagal susitarimą

DR. A. B. GLEVECKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPECIALYBĖ — AKIŲ LIGOS
3900 W. 95 St.
Tel. 422-0101
Valandos pagal susitarimą

DR. ALGIRDAS KAVALIŪNAS
Specialybė vidaus ir kraujo ligos
Nechirurginis išsiplėtusių venų ir hemoroidų gydymas
5540 S. Pulaski Road. Tel. 585-2802
Valandos pagal susitarimą
Penkt., antr., ketv. ir penkt.
Reikalui esant atvažiuoju ir į namus

DR. JOVITA KERELIS
Dantų Gydytoja
2659 W. 59th St., Chicago, IL
Tel. 476-2112
9525 S. 79th Ave., Hickory Hills, IL
Tel. 598-8101
Val. pagal susitarimą

DR. VILIJA R. KERELYTĖ
CHIROPRAKTIKA
— Amber Chiropractic —
5522 S. Wolf Rd.
Western Springs, IL
246-4000
Valandos pagal susitarimą

Tel. kabineto ir buto: OLympic 2-4159
DR. P. KISIELIUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1443 So. 50th Ave., Cicero
Kasdien 1 iki 8 val vak.
išskyrus treč. Šešt. 12 iki 4 val. popiet

DR. PETRAS V. KISIELIUS
DR. EUGENE McENERY
DR. JAMES BURDEN
INKSTŲ, PŪSLĖS IR PROSTATOS GYDYMAS BEI CHIRURGIJA
155 N. Michigan Ave., Suite 324 ir 5635 S. Pulaski Rd., Chicago, IL
Tel. 565-2980 (veikia 24 val.)
Valandos pagal susitarimą

DR. IRENA KURAS
KŪDIKIŲ IR VAIKŲ LIGOS
SPECIALISTĖ
MEDICAL BUILDING
3200 W. 81st Street
Kabineto tel. RE 7-1168;
Rezid. 385-4811

Dr. Tumasonio kabinetą perėmė
DR. S. LAL
SPECIALYBĖ — VIDAUS LIGOS
2454 W. 71st Street
434-2123
Pirm. 2-7. Antr. ir ketv. 9-12. Penkt. 2-7

Kab. tel. LU 5-0348; Rez. PR 9-5533
DR. FRANCIS MAŽEIKA
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4255 W. 63rd St.
Val. pagal susitarimą: pirm. ir ketv. 12-4
6-9; antr. 12-6; penkt 10-12; 1-6.

Kab. tel. 471-3300; rez. 442-8297
VIDAS J. NEMICKAS, M.D.
KARDIOLOGAS — ŠIRDIES LIGOS
7722 S. Kedzie Ave.,
Chicago, Ill. 60652
Pirm., antr., ketv. ir penkt.
pagal susitarimą

Cardiac Diagnosis, Ltd.
Marquette Medical Building
6132 S. Kedzie
Chicago, IL 60629
Tel. 436-7700
RIMGAUDAS NEMICKAS, M.D.
S. PRASAD TUMMALA, M.D.
SURENDER KUMAR, M.D.
Širdies ir Kraujagyslių Ligos
Valandos pagal susitarimą

Namų 584-5527
DR. ALGIS PAULIUS
ORTOPEDINĖS LIGOS CHIRURGIJA
6132 S. Kedzie, Chicago, Ill.
Tel. 925-2670
1185 Dundee Ave., Elgin, Ill. 60120
Tel. 742-0255
Valandos pagal susitarimą

DR. L. D. PETREIKIS
DANTŲ GYDYTOJA
9055 S. Roberts Rd., Hickory Hills, IL
1 mylia į vakarus nuo Harlem Ave.
Tel. 598-4055
Valandos pagal susitarimą

DR. FRANK PLECKAS
(Kalba lietuviškai)
OPTOMETRISTAS
Tikrina akis. Pritaiko akinius ir „Contact lenses"
2618 W. 71st St. — Tel. 737-5149
Val. pagal susitarimą. Uždaryta treč.

Dr. Tumasonio kabinetą perėmė
T. RAMA, M.D.
Specialybė — Chirurgija
2454 West 71st Street
Tel. 434-1818 — Rez. 852-0889
Val.: pirm., antr. ketv. ir penkt.
3 iki 7 v.v. Tik susitarus

DR. ANTANAS G. RAZMA
Specialybė — Vidaus ir plaučių ligos
2636 W. 71st. St., Chicago, Ill.
Tel.: 436-0100
11800 Southwest Highway
Palos Heights, Ill. 60463
(312) 361-0220 (312) 361-0222

DR. LEONAS SEIBUTIS
INKSTŲ, PŪSLĖS IR PROSTATO CHIRURGIJA
2656 W. 63rd Street
Val.: antr. 1-4 v. p.p. ir ketv. 2-5 v. p.p.
Šešt. pagal susitarimą
Kabineto tel. 776-2880, rez. 448-5545

EDMUNDAS VIŽINAS, M.D., S.C.
Specialybė — Vidaus ligų gydytojas
Kalbame lietuviškai
6165 S. Archer Ave. (prie Austin)
Valandos pagal susitarimą
Tel. 585-7755

Sunku atitaisyti

SUŽALOTAS ŽMOGUS

Mes dažnai skelbiame žinias apie okup. Lietuvoje sugriautus, išniekintus, uždarytus šventovių pastatus, bet rečiau rašome apie dvasiškai palaužtą, suniokotą bei sužalotą Lietuvos žmogų, kuris daugeliu atvejų buvo prarastas. Prarasta, tegu ir nevisiškai, jaunoji karta. Nuo 1944 metų tikintieji buvo išstumti iš viešojo gyvenimo. Jų religinė praktika turėjo ribotis bažnyčios sienomis, šventoriumi ir iš dalies kapinėmis, nors ir čia laidojimas su religinėmis apeigomis buvo griežtai reguliuojamas, varžomas. Lietuvos žmogų sužalojo ne tiktai baisi kolektyvizacija, kolchozinės baudžiavos įvedimas, bet ir visos kitos valstybinės prievartos priemonės: sąžinės, religijos ir kitų laisvių atėmimas, beatodairiškas ateizmo prievartinis brukimas, sovietinė ateistinė mokykla, jaunimo organizacijos, spauda, knygos, radijas, televizija. Kolchozininkas, tarnautojas, amatininkas, norėdamas gyventi ir nemirti badu, išsilaikyti savo žemėje ar darbe, turėjo išmokti meluoti, apgaudinėti, vogti, vienaip kalbėti, kitaip galvoti, dar kitaip daryti.

Labai didelį ir skaudų bandymą turėjo Bažnyčia. Religija paskelbta „opiumiu liaudžiai", „prietarais". Keturi iš penkių vyskupų buvo įkalinti, kas trečias kunigas suimtas, kalintas, ištremtas, nužudytas. Likviduotos visos katalikiškos institucijos: mokyklos, laikraščiai, knygų leidyklos, uždarytos religinės organizacijos, bažnytinės brolijos, visi vienuolynai. Trys iš keturių kunigų seminarijų nusavintos ir dažnais atvejais sunaikintos jų bibliotekos. Tačiau Bažnyčia kantriai kentėjo ir liko vienintele institucija, kuri negarbino nei diktatoriaus, nei jo režimo, nenusilenkė jam, kaip kitados Kristus, nelabojo užkeltas ant aukšto kalno.

Stalinui mirus, padėtis kiek pasikeitė, bet labai mažai. Ir vėliau buvo valdžios daroma viskas, kad Bažnyčia liktų sustingusi, ištikima režimo tarnaitė, vykdytų jos įsakymus. Įvairūs Bažnyčios apribojimai liko ir ligi šių dienų, nors praktiškai jie mažiau taikomi. Kitaip tariant, kardinolo V. Sladkevičiaus patarta, bažnytinė hierarchija ėmė drąsiau elgtis ir reikiamus sprendimus daryti savo nuožiūra.

*

Dabar prieš akis stovi be galo didelis uždavinys: atkurti, atstatyti sužalotą Lietuvos žmogų. Čia daug gera turėtų padaryti Bažnyčia, bet ir ji turi labai daug sunkumų, o svarbiausia — nėra reikiamo dvasininkų skaičiaus. Tiesa, grąžinami kai kurių atimtų bažnyčių pastatai, leidžiamos atkurti kelios parapijos (tokių objektų Lietuvoje minima apie 30). Tai svarbūs dalykai, bet dar ne viskas. Ką reiškia šventovių sienos, jeigu šiandieną iš 630 veikiančių parapijų nė vieno kunigo neturi net 150 bažnyčių. Iš viso Lietuvoje dabar tėra 686 kunigai, invalidus, nusenusius, ligonius įskaitant. Labai gerai, kad dabar padidėjo praktikuojančių katalikų skaičius, bet toks mažas kunigų skaičius negali jų aptarnauti. Juk reikia tikinčiuosius mokyti pačių elementariausių religinių tiesų, net esminių katalikų katekizmo dalykų. Reikia pasiruošti turiningesniems pamokslams, nes dabar bažnyčias gali laisvai lankyti ir intelektualai. Tikintieji vis dažniau nori priimti sakramentus, tuoktis bažnyčioje, čia krikštyti savo vaikus, juos konfirmuoti, šauktis dvasininko sunkios ligos atveju, tačiau ar gali mažas kunigų skaičius jų prašymus patenkinti?

Gerai, kad į talką atkurti sužalotą Lietuvos žmogų ateina organizacijos. Steigiasi skautai, ateitininkai, gediminaičiai, įsikūrė Vysk. M. Valančiaus Blaivybės sąjūdis, pradėjo veikti Lietuvių katalikių moterų labdarybės draugija „Caritas", IV.15-16 dr-jos suvažiavimo metu Kaune dalyvavo 4000 asmenų, jų tarpe 1300 atstovių. Vienur kitur yra įsisteigę religijos klubai, bet tai tik šaukštas vandens kibire: tiek daug visko trūksta, nes sužalotą žmogų daug sunkiau pagydyti, kaip jį sugadinti.

*

Akys tad nukrypsta į instituciją, kuri ruošia naujus dvasininkus. Tai Kauno tarpdiecezinė kunigų seminarija ir prie jos veikiąs Teologijos fakultetas. Malonu pastebėti, kad apie šią instituciją daug žinių pateikė „Aušrinė" Nr. 1, jaunimui skirtas „Atgimimo" priedas. Ten paskelbtas dviejų žurnalistų pokalbis su penkiais klierikais ir ilgesnis apžvalginis rašinys „Kauno kunigų seminarija — feniksas istorijos gaisruose". Autoriai nurodo, kad ši seminarija buvo įsteigta 1622 m. Varniuose, 1864 m. perkelta į Kauną. Ilgą laiką seminarijai stigo lietuviškos dvasios. Čia jie primena tris dvasininkus — Borovskį, Kryškijoną, Žengolavičių, kurie „lenkiškumo propagavimą seminarijoje laikė savo svarbiausiu uždaviniu, ir jaunųjų kunigų tautinis sąjūdis jiems buvo „litvomanija", Bažnyčios griovimas. Kasdieninės maldos, konferencijos bei įvairūs skaitymai seminarijoje buvo atliekami lenkų kalba. Klierikai buvo raginami net tarpusavyje bendrauti lenkiškai, nes ‚sarmata' klierikams kalbėti lietuviškai".

Čia jie iškelia prel. J. Maciulevičių-Maironį, seminarijos rektorių (1908-1932 m.), seminarijoje sujungusį dvi vertybes: tikėjimą ir gimtąją žodį.

1926-1940 metais seminarijoje ruošėsi kunigystei 3078 auklėtiniai, kasmet vidutiniškai joje būdavo po 205 klierikus. Bet okupantai nusiaubė seminariją. Ypač tuo metu daug rūpesčių turėjo jos rektorius vysk. V. Brizgys. Vokiečių okupacijos metu seminarija buvo vėl atkurta prieš vokiškų nacių valią. Pokario metais seminarija vėl buvo labai kietai spaudžiama. Religinių kultų įgaliotinis L. Pušinis pranašavo, kad už metų kitų iš Bažnyčios Lietuvoje liks tik „ragučiai ir nagučiai". 1948-1949 m. mokslas seminarijoje vyko masinių trėmimų, suėmimų, grasinimų sąlygomis. Net paskaitų metu į auditorijas įsiveržd avo enkavedistai, rinkdami sau aukas. Klierikų skaičius buvo sumažintas net ligi 25. Turtinga retomis knygomis bei rankraščiais seminarijos biblioteka (100,000 tomų) sunaikinta, 1949-1951 m. į gulagą pasiųsti 7 profesoriai. Ypač terorizavęs NKVD pulkininkas Danielius Todesas (mirė pereitais metais). Per 20 pokario metų pasikeitė net 7 rektoriai. Vis dėlto 1945-1982 m. Kauno kunigų seminarija išleido 446 kunigus. Dabar joje mokosi 143 klierikai, iš jų 46 I-jame kurse.

Baigsime Kunigų seminarijos klierikų — Juliaus Sasnausko, Jono Vailionio, Gintaro Vitkaus žodžiais: „Gyvenkime, aukokimės, brėskime! Ir turėkime viltį: Kauno kunigų seminarija ruoš ir leis į pasaulį ne kulto tarnais tituluojamus samdinius, bet atsakomybės jausmu ir auka galingus kunigus, dvasios vadus".

b. kv.

STIPRIAU REMKIME LITUANISTIKOS TYRIMO IR STUDIJŲ CENTRĄ

DR. KAZYS ĖRINGIS

Žmogaus veiklos paminklai yra uolose, statiniuose, buities dirbiniuose, vaizduojamojo meno kūriniuose, raštijos palikime. Jų netektis — skriauda žmonijai, civilizacijoms, tautoms, valstybėms, visuomeninėms ir politinėms srovėms. Nesirūpinant žmogaus kūrybinės veiklos palikimu nusiaubiamas tautų ir civilizacijų kultūros kraitis. Maža to, atsiranda tuštuma kultūros plėtros ir raidos istorijoje. Tuomet kaimyninės tautos, ypač agresyvios, tą kultūrinės erdvės tuštumą užpildo ir neretai tikrovę neatpažįstamai iškraipo. Tokia nedalia ištiko ir senovinę, ir dabartinę lietuvių tautos ir valstybės istoriją. Buvo lemta, kad istoriją mums rašė svetimieji. Nugrimzdo pražūtin, kaip Raigardas, senprūsių ir mažlietuvių kultūra, sutrypė ją agresyvūs kaimynai. Ano meto mažytės Lenkijos vardu dabartiniai pasišovimai parazituoti didžiosios Lietuvos valstybės vaidmenį Žalgirio mūšio pergalei pasiekti neturi saiko ir ribų. Tai tik keli iš daugelio netekties atvejų, kuriuos lėmė vienokios ar kitokios nepalankios kaimynų priešiškumo Lietuvai ir lietuvių tautai aplinkybės. Betgi prisipažinkime, branginti mus liečiančios tikrovės analitinių faktų nemokame.

Besidangstančios socialinėmis skraistėmis Maskvos įvykdyta Lietuvos okupacija „geležine uždanga", nelyginant ugnine Periflegetono upe, atskyrė pavergtą tautą nuo jos išeivijos. Negana to, priešas ir jo parankiniai pasišovė perrašyti net ir išeivijos istoriją. Žonglierių tikslas buvo pavaizduoti lietuvių politinę išeiviją niekine, bereikšme, kultūros plotmėse kūrybiškai išsekusia, bevaise ir atžagareive. Tėvynė, kaip atgaivos šaltinis išeivijai, buvo už visų nežmoniškumo ribų. Todėl išeivijos kultūra beveik pusę amžiaus nelengvose globos sąlygose vystėsi savaiminiai, savaip autochtoniškai ir daugumos nuostabai ir džiaugsmui — buvo vaisinga.

Okupacinės politikos užmačios siekė nusikalstamų tikslų. Jos vairininkai planavo persluoksniuoti išeivijos istoriją, pavaizduojant ją proletariato klasinėse pozicijose, jo avangarde, siekiant kuo daugiau nesusipratusių lietuvių išeivių pajungti sovietinio tipo revoliucijos eksportui į Vakarus. Objektyvi daugiasrovės lietuvių išeivijos istorijos sintezė atėjūnui ir jo bendrams nerūpėjo, nes jiems buvo neparanki. Ateistiniu turiniu ir forma apsiforminimas buvo totališkai būtinas. Mažaraštės beveik išimtinai krikščioniškos lietuvių išeivijos kelias jiems nerūpėjo, teisingiau rūpėjo tik neva atžangai pavaizduoti. Dabar šie Lietuvos okupanto ir jo sėbrų planai gerokai pašlijo, pateko į akivarą.

Turint galvoje aukščiau paliestą lietuvių išeivijos kultūros daugiaplotmę savastį ir daugiasrovę raidą, nesunku suprasti išeivijos kūrybinių galių ir polėkių kraičio apsaugos svarbą ir netekties žalą. O nesugrąžinami praradimai eina koja kojon su mumis, su kiekviena išeinančia karta.

Todėl rūpinimasis išeivių raštijos, magnetinių įrašų, rankraštyno, meno kūrinių ir dirbinių bei kitokios saviraiškos kraičio išsaugojimu yra vienas iš labai svarbių ir neatidėliotinų uždavinių. Didžiausias galimybes išlikti turi spausdintos knygos, kurios, deja, taip pat tampa bibliografine retenybe ir todėl ne visoms bus lemta pamatyti tėvynę Lietuvą. Blogesnė apsauginė padėtis išeivijos laikraščių ir žurnalų, nors jų išsaugojimui nemažai padaryta. Turime Chicagoje Lituanistikos tyrimo ir studijų centrą, Pasaulio lietuvių archyvą bei Pedagoginį lituanistikos institutą. Čia yra Illinois universiteto lituanistikos katedra, turime didesnių ar mažesnių raštijos palikimo saugyklų Kento universitete bei kituose Amerikos miestuose ir kituose kraštuose. Bet visa tai tik parodo problemos mastą, nes visur tokio kraičio išsaugojimui ir kaupimui sąlygos ir galimybės skurdokos, neretai net apverktinos. Turime nemažą skaičių turtingų asmeniškų bibliotekų, bet ir jų apsauga nevienodai tikra. Netikėta tauriai pablūdusio raštijos paminklų kaupėjo mirtis, vaikų ir vaikaičių šios rūšies lobiams bukumas, našlių skubotai nuosprendžiai parduoti namus ar pan. gali nusiaubti ir nusiaubia ar net sunaikina saugyklas, ypač mažesnes ir mažiau žinomas. Nuolatinis reiškinys, kai mažesni lietuviškų knygų rinkiniai išmetami šiukšlynan. Visa tai yra susiję su galimais labai svarbiais ir nebesugrąžinamais praradimais.

Kaip minėjome, Jaunimo centre yra Lituanistikos tyrimo ir studijų centras, Pasaulio lietuvių archyvas, Pedagoginis lituanistikos institutas ir naujai įrengtas muziejus. Tai racionalus derinys ne tik vyresnio amžiaus tyrinėtojams dirbti bei skatinti ir remti, bet ir bazė studijuojančiam jaunimui įtraukti. Jau nemažai padaryta, įvedant kaupiamą informaciją į kompiuterinę sistemą. Centras turi galingą tekstų ir brėžinių dauginimo aparatūrą. Balandžio 23 d. buvo atidarytas Lituanistikos tyrimo ir studijų centro muziejus. Tai sistemingiausias ir turtingiausias lietuvių išeivijos veiklos keičiamų rodinių veidrodis, atsirėmęs į Nepriklausomą Lietuvą ir veidu atsisukęs į ją. Muziejus buvo įrengtas pasiaukojančio darbo, dažniausiai nereikalaujant atlyginimo ir žmonių aukų dėka. Baigmę ir sėkmę paspartino 5,000 dolerių Krištanavičiaus fondo auka.

Lietuvių visuomenės parama Lituanistikos tyrimo ir studijų centrui labai skurdi, tiesiog neišgirsta. Rašto vertybių, rankraštyno ir visų kitų informacijos šaltinių apsauga yra esminė dalis mūsų tikroviškos istorijos. Kad šie lobiai prakalbėtų reikia juos ir sukaupti ir sisteminti, pagaliau analizuoti ir apibendrinti, kitaip sakant, prakalbinti. Maža to, visa tikinti ir siekianti prisikelsimos nepriklausomos Lietuvos išeivija turi neužmiršti kelio parengties rašto kraičiui pasiekti ir Lietuvą. Visa tai nesidaro vien gerais norais ir dideliais pasiaukojimais. Šiam darbui reikia lėšų, nemažai lėšų ir įrenginiams bei medžiagoms, ir paskatinimams, ir transporto bei pašto išlaidoms padengti, jau nekalbant apie tekstų dauginimo bei perrišimo ir konservavimo išlaidas.

Kalėdų švenčių ir Naujųjų Metų slenkstyje tyrimų centras išsiuntė daugybę laiškų lietuviams. Juose paaiškinęs žūstančių vertybių globos būtinumą, prašė lietuvių piniginės paramos, kurią sulaukė neatleistinai kuklią. Galima suprasti visuomenės nesusigaudymą raštijos paminklų globos svarba. Tačiau tokios visuomenės ar jos dalies pateisinti negalima. Išrodo, kad kai kam buvo svarbiau ne tikslas, kuriam prašoma, o įsivaizduojama neva srovinė takoskyra baugino. Betgi šiame darbe išeiviškoji sklaida neturi jokios reikšmės ir turinio. Kitus šokiravo užuomina dovanoti tyrimų centrui milijoną dolerių ir tuo savo vardą įamžinti. Tai rimta užuomina ir dar rimtesnė perspektyvos vizija, šio baro lauktina tikrovė, tikroji jos reikmė, nes praradusi savo praeitį visuomenė negali turėti raiškių ateities kelių. Tai panaši kaip spaudos draudimo žala, kuri ir dabar jaučiama, nes išlenda kaip yla iš maišo.

Tyrimų centras telkia pasiaukojusius žmones darbui, ne tuščiavidurėms kalboms. Vienas iš naujausių konkrečių, seniai įskaudėjusių projektų — paremti darbus, prikeliančius iš praktiškos nebūties Nepriklausomos Lietuvos seimų protokolus. Tikslas — ne iš po Maskvos pereklės (susisukusios gūštą nepriklausomybės paminklų pelenuose) apskretusio sparno maldauti, o sulasioti pasaulyje ir pateikti išeivijos intelektualinių pajėgų kasdieniniam darbui visus minėtus seimų protokolus, nes jie teikia autentiškiausią Nepriklausomos Lietuvos kūrimo ir gyvenimo vaizdą. Paaukoję Lituanistikos tyrimo ir studijų centrui šimtą dolerių rėmėjas savo džiaugsmui svajoja gausiąs vieną egzempliorių seimo protokolų. Deja, reikalas nėra toks paprastas. Net neįsivaizduoja, kad tie nepriklausomybės tarpsnio seimų protokolai sudaro daugiau kaip 30 tomų, kiekviename po 400 lapų. Pakelti šią išblaškytą ir sunkiai prieinamą medžiagą iš mikrofilmų, įvairaus dydžio lapų ir sutelkti standartinių puslapių 30 ar daugiau knygų kainuoja 1,500-2,000 dolerių, neskaitant pasiaukojusių žmonių darbo ir jų asmeniškų išlaidų. Gaminant tik desėtką šio vertingo valstybės kūrimo raštijos paminklo egzempliorių, kas sudarytų daugiau kaip 300 knygų, reikia sukaupti nemažiau kaip 15,000 dolerių. Tai tik vienas iš daugelio tyrimų centro projektų. Todėl ir iš mažų kišenių paskyrus Lituanistikos tyrimo ir studijų centrui aukas būtų rimtai prisidėta pastatyti nemirtingumo paminklą Lietuvai ir sau. Ir todėl nėra perdaug prašyti iš turtingųjų milijono, nes ne sutelkti turtai, o įprasminti minėtuose ar į juos panašiuose projektuose ištekliai paženklins nežinomuosius turtingu nemirtingumu.

Šiuo metu Lituanistikos tyrimo ir studijų centras išsiunčia apie 8,000 laiškų lietuviams. Juose prašoma žymiai stipriau negu iki šiolei paremti centro pastangas, tikintis, kad centro valdybos ir tarybos veikla išsaugoti lietuvių raštijos kraitį, paruošti svarbius darbus spaudai bei sutelkti viską gyvybiškai svarbaus atgimsiančiai Nepriklausomai Lietuvai bus teisingai suprastos. Tai kiekvieno lietuvio kelias į turtingiausią nemirtingumą.

JAV Lietuvių Jaunimo sąjungos III politiniam seminare Washingtone balandžio 14-16 d. kalba statuto peržiūrėjimo komisijos narė Rita Gylytė, nuo jos kairėj sėdi valdybos nariai pirm. D. Sužiedėlis, Paulius Mickus ir Algis Šilas.

Iš tų pačių gėlių bitė ištraukia medų, o vapsva nuodus.

Italų priežodis

SVETIMŠALIŲ LEGIONE

VALIUS KUTKEVIČIUS

4

Kartu stojome trys lietuviai. Po visokių sveikatos tikrinimų ir pasirašinėjimų padarė nuotraukas, liepė palikti visus savo dokumentus, kurie ten pat buvo prancūzų slaptosios policijos patikrinti, nes dideliems kriminalistams ir legione nėra vietos, o mažiems vėliau viskas būna dovanota. Visi gavome numerius, kuriuos liepė įsidėmėti, nes, kai kalbėsi su viršininku, tai visuomet prie vardo ir pavardės reikės pridėti ir savo numerį.

Po trijų savaičių nuvedė prie laivo, kuris mus turėjo nuvežti į Afrikos Oraną. Buvau plaukęs laivais seniau, bet tas laivas buvo tikrai įdomus, senoviškai vinimis sukaltas, be to, girdėjau, kad per karą vokiečiai jį buvo nuskandinę, o prancūzai jį iškėlę, apdažę, aptvarkę ir vėl paleidę į darbą. Jis nebuvo didelis, gal kokių 5000 tonų. Be mūsų 50 legionierių, jis dar vežė į Afriką visokių gyvulių: karvių, arklių ir net kiaulių.

Išplaukus į jūrą kilo didelė audra. Laivas braškėjo, per denį ėjo vanduo. Visi sirgo, keikė oro spėjimo biurą ir tuos, kurie davė įsakymą tokią dieną išplaukti. Mačiau apačioje denio, kaip gyvuliai serga. Vargšės karvės: suklupusios ant pirmutinių kojų, akys didelės, iš snukių bėga seilės. Ėmė dvigubai laiko, kol su ta Nojaus arka pasiekėm Afrikos žemę.

Orano uoste mano draugas pamatė pirmutinius arabus. Daugiausia tai buvo pirkliai. Jis man ir sako: žiūrėk, visiškai kaip kine. Anas turi tokį ilgą peilį, o to tokia juoda barzda. Vėliau reikėjo tarp jų gyventi ir prie visko priprasti.

Iš Orano traukiniu atvežė į legiono sostinę Sidi Belabes, kur ant didelių vartų užrašyta: „Legio patria nostra". Legionas mūsų tėvynė. Per tuos vartus perėjo daugiau negu pusė milijono visokių tautybių vyrų. Čia visur matysi baltas kepures, nuo ryto iki vakaro girdėsi kur nors mušant būgną ir gaudžiant trimitą. Čia mus pasitiko vyresnis puskarininkis sargent Chef, vokietis, batai blizga. Matyti, senas kareivis, net turi daug medalių, dalyvavęs daugely kautynių, jau 20 metų legione.

Sustatęs mus, išdrožė prancūziškai maždaug tokią kalbą: sveikinam čia atvykusius. Čia bus jūsų namai penkerius metus. Niekas čia jūsų nešaukė, atvykote savanoriškai, savo laisva valia atėjote. Žinokite, kad legionas bus kietas. Jį keiksite, bet kartu ir mylėsite. Niekas čia nereikalaus to, kas negalima. Jei būsite geri, ir legionas bus jums teisingas ir geras. Žiūrėkite savo daiktus, nes už praradimą daiktų baudžiama. Mokykitės prancūzų kalbos, bus lengviau. Ir nemėginkite iš čia pabėgti. Tik žiurkės mėgina pabėgti. Arabai už barakų sienų jus seks, nes už jūsų pagavimą jie gauna užmokestį.

Sustojo kalbėjęs. Apmetė akimis visus naujokus ir pasakė: „Jūs atrodote neblogai. Legionas padarys stebuklus iš jūsų". Visi naujokai akis išplėtę žiūrėjo, gal ne visi suprato, ką jis sakė. Kiek palaukęs vėl pakartojo tą patį, tik jau vokiškai.

Paskui atidavė mus grandiniui, kuris laikinai apsistoti nuvedė į seną baraką. Laiptai blizga. Jie gal šimto metų senumo ir cigarečių nuorūkų apdeginti. Atsisėdau po palme ir įžiūrėjau, kad blakių ir po jos žieve yra. Toks šaltas kraštas, tik saulė karšta.

Čia palaikė savaitę. Mano draugus greičiau išsiuntė į Maroką, į antrą kavalerijos pulką, kuris tuo metu jau buvo motorizuotas tankų dalinys. Mane su 40 kitų vyrų išsiuntė į Tunisą, kuris tada buvo prancūzų protektorate. Čia gražioje vietoje tarp Kabyla kalnų buvo mažas Le Kef miestelis su Casbah tvirtove. Jame stovėjo pirmas pėstininkų batalionas. Mane su kitais priskyrė į pirmą kuopą. Tame batalione buvo dar trys lietuviai. Mano kuopos kapitonas buvo latvis Romas.

Apskritai tame batalione dauguma buvo vokiečių, buvusių Romelio Afrikos korpuso kareivių. Iš jų keli yra buvę net Amerikoje, kaip karo belaisviai. Kai karas pasibaigė, Amerika grąžino juos ten, kur buvo paimti į nelaisvę, tai jie čia ir užsirašė į legioną.

Tame Le Kef miestelyje ir sužinojome, kaip padaromi geri legionieriai. Maistas tuo metu legione buvo prastas, o alga labai maža, tai kartais tekdavo valgyti net asilieną. Pusryčiams gaudavome juodos kavos, konservų arba gabaliuką šokolado su duona. Anksti išvesdavo į kalnus. Būdavo išsirengi ir darai visokius pratimus, o rytą kalnuose ten buvo šalta, bet vis tiek prakaituoji.

Vėliau mokė apie ginklus, aiškino jų dalis ir turėjom išmokti taip, kad net su užrištom akim galėtume išardyti šautuvą ar kulkosvaidį ir vėl sudėti. Drausmė didelė. Turi savo daiktus gražiai susidėti, drabužius išsiplauti, nors vandenį leisdavo tik kelioms valandoms per parą, nes jis ateidavo iš toli. Pagal trimitą keltis, gulti, valgyti ir rikiuotis. Paradams jie turi net savo maršą Le Boudin, o kai žygiuoja, tai palengva ir didesniu žingsniu, negu kitur kariuomenėje. Jie net savo žodžių turi, legionierį kartais vadina cafard, reiškia vabalas, vyną-pinard, maistą, nesvarbu kas būtų, vadina La Soupe. Ca-va Ca gaze. Demerdes-vous atstoja labai daug ir reiškia: organizuotis, susitvarkyti, o kartais net ką nors apsukti ar pavogti.

(Bus daugiau)

KONCERTAS — DOVANA KULTŪROS ŽIDINIUI

Kaip malonu ir džiugu, kada visokiomis progomis, ar tai būtų minėjimai, koncertai, susirinkimai bei visokios jaunimo sueigos, visa tai galima atlikti savuose lietuviškuose pastatuose ir salėse. Deja, tų pastatų ir salių išlaikymas, apšildymas, šviesa, remontai ir jų priežiūra, nemažai kainuoja. Todėl toms išlaidoms padengti reikalinga surasti papildomas pajamų šaltinis, nes nuoma už tų patalpų naudojimą visų išlaidų padengti nepajėgia.

Ši gana nelengva išlaikymo našta slegia ir lietuvių Kultūros Židinį Brooklyne, New Yorke. Buvusiųjų bingo žaidimų, kurie lengvino Židinio išlaikymo naštą, dėl sumažėjusio žaidėjų skaičiaus reikėjo atsisakyti, kai tuo tarpu išlaidos nemažėja, o didėja. Kad ir šiais metais turėjo būti sudėtos naujos grindys, kurios kainavo 22,000 dolerių. Židinio komitetas, visokiais būdais, stengiasi sutelkti lėšas. Buvo pakeltas nario mokestis iš 10 į 25 dolerius metams. Taip pat prašant aukų, laiškais kreiptasi į tautiečius, nes Židinį išlaikyti lietuvių rankose būtina! Pagaliau, kur dingtume Židinį praradę?

Laimingu sutapimu New Yorke gyvena pasaulyje išgarsėjęs pianistas William Smiddy. Šis pianistas, tik dėl jam vienam žinomų priežasčių, nužengęs nuo didžiųjų koncertinių salių scenos, kurį laiką buvo apsistojęs pas lietuvius pranciškonus Kennebunkporte, Maine. Šiuo metu jis ramiai gyvena New Yorko mieste, Queens rajone. Jis su lietuviais ryšio nėra nutraukęs, pasilikdamas geru jų draugu. Kada tik reikalas ištinka, jis niekuomet neatsisako mums pagelbėti.

Šį kartą pianistas William Smiddy gegužės 6 d. 7 val. vakare atėjo į didžiąją Kultūros Židinio salę ir padovanojo pilną koncertą. Židinyje panašaus meninio lygio koncertas buvo bene pirmutinis.

Pianistas William Smiddy, kurio profesinė pavardė yra Theodoro Prostakoff, pianisto karjerą pradėjo būdamas 7 metų. Po pirmojo koncerto „Boston Globe" muzikos kritikas taip apie jį rašė: „Neįtikėtinai nuostabus Mozarto kūrybos atlikimas tokiame jauname amžiuje. Tas vaikutis turi būti atidžiai sekamas, nes, be abejonės, jis taps vienu žymiausių pianistų pasaulyje. Jo skambinimas ir iš tikrųjų buvo stebuklingas". Kiek vėliau „N.Y. Times" muzikos kritikas po koncerto Tow Hall salėje N.Y. taip rašė: „Be jokios abejonės tai didelis talentas... Tai vienas žymiausių pianistų JAV". W. Smiddy koncerte dalyvavo ir Norvegijos karalius Olaf.

Pianistas W. Smiddy, savo koncertinę karjerą pradėjo 1960 metais. Viso pasaulio didžiosiose koncertinėse salėse, solo ir palydint didiesiems orkestrams, diriguojant garsiems dirigentams, yra atlikęs daugiau kaip 2000 koncertų. Pianino muziką tobulino pas garsius pianistus: Arthur Rubenstein ir Vladimir Horowitz. Su W. Smiddy Horowitz ir dabar palaiko glaudų ryšį. Jis šiam W. Smiddy koncertui leido pasinaudoti ir savo pinianu, kuris į Židinį ir buvo atgabentas.

Pasikalbėjime su D. Bulvičiūte („Darbininkas" Nr. 18) W. Smiddy, apie pianistą Horowitz, taip išsireiškė: „Jis mane išmokė iš pianino išgauti dainavimą ir didesnio muzikalumo ypatybes. ... Horowitz taip pat mane išmokė „nemokyti" klausytojų, bet juos pralinksminti. Išmokė kaip save projektuoti iki pat salės galo, lyg klausytojas sėdėtų šalia pianino ant scenos".

Pianistas William Smiddy dviejų valandų koncerte atliko šiuos veikalus: Wedding Day in Troldhaugen, Op. 65, No. 6 — Grieg, Sonata in E major, L. 23 — Scarlatti, Sonata in C major K. 330 — Mozart, Oriental, Op. 5, No. 2 — Granados, Ritual Fire Dance — Defal 1a — Rubinstein, Two Etudes (C-sharp minor ir D-sharp minor) — Scriabin ir Danse Macabre — Saint Saens/Liszt.

Po pertraukos pianistas atliko šiuos kūrinius: Lithuanian Dance — Racevicius, W. Smiddy, Marche militare — Schubert, Tausing, Soirees de Vienne, Valse Caprice, No. 6 — Schubert/Liszt, Polonaise in A major, Op. 30, No. 1 — Chopin, Two Valses (A minor ir C-sharp minor)-Chopin, Four Mazurkas (A minor, C-sharp minor, F minor ir D major) — Chopin ir Polonaise in A-Flat major — Chopin.

Šią turtingą programą pianistas William Smiddy, „nemedžiodamas" pigios vaizdinės išraiškos, atlikdamas įvairių kompozitorių, epochų ir stilių veikalus, pademonstravo savo nuostabiai tobulą pirštų techniką ir aukštą muzikinio meno kultūrą. Panašaus lygio ir tokio kalibro pianistų koncertai yra girdimi tik garsiosiose koncertų salėse (o ir tai ne visuomet!). Šį kartą ji girdėjo daugiau kaip 400 lietuvių ir vietinių amerikiečių. Susirinkusieji muzikos mylėtojai savo džiaugsmą išreiškė puokšte gėlių, triukšmingais plojimais, pianistą pagerbdami atsistojimu.

Už šio koncerto surengimą gili padėka priklauso Kultūros Židinio vadovybei ir pranciškonams.

p. palys

Garbė, kaip jaunystė: kartą ją praradus — nebeįmanoma atgauti.

Čanu

„Ratilio" nariai daina sveikina Clevelando miestą.
Nuotr. **V. Bacevičiaus**

Milda Lenkauskienė padovanoja su savo parašu Kultūros kongreso vadovą Balzeko muziejui. Iš kairės: Milda Lenkauskienė, Stasė Semėnienė ir Valentinas Ramonis.
Nuotr. J. Tamulaičio

DVIDEŠIMTO ŠIMTMEČIO EPAI

AURELIJA M. BALAŠAITIENĖ

Gyvendami laisvajame pasaulyje, kartais dalinamės prisiminimais apie mūsų nomadišką kelionę į Vakarus, bėgant nuo raudonojo tvano. Graudinamės prisiminę, kaip slapstėmės nuo bombų, ginčijomės dėl maisto kortelių su nacių biurokratais, ieškojome prieglobsčio pas ūkininkus, laukdami karo pabaigos. Prisimename stovyklų „vargus", kai kovojome už maisto davinį, šokome, dainavome ir laukėme iš „dėdės Samo" žemės siuntinių. Emigracijos procedūra, pirmieji įsikūrimo metai, palaidojus viltis sugrįžti į savo namus, liko užmaršty, laikui gydant žaizdas ir malšinant ilgesį. Stalino teroro metais ir dar po jo mirties neoficialios žinios apie Lietuvoje gyvenančius ir į Sibirą ištremtus artimuosius leido mums gyventi „saldžiame nežinojime" tikint, kad ir Sibire žmonės įsikuria, prasigyvena. Mūsų jau išmirusi vyriausioji pokario išeivių karta, išgyvenusi caro laikus, pasakojo apie Sibirą, kuriame šaldytuvų nereikėję, pagamintus koldūnus tik padėjus ant palangės lauke, kur jie saugiai sušaldavę tol, kol juos reikėję išvirti. Vėliau buvusių Sibiro tremtinių prisiminimuose taip pat atrodė, kad su ištverme ir išradingumu galima buvo ir Sibire išlikti.

Per tris dienas perskaičiau dvi siaubingas knygas, kuriose atradau tai, ko iki šiol net įsivaizduoti negalėjau: žmogiškosios dvasios didybę, savo orumo neprarandant didžiausios nevilties akivaizdoje, be skundo, aimanų ir dejonių. Kiekvienas žodis trykšta žiauria tikrove, be jokių komentarų ar šauktukų. Kova už buvį čia pasireiškia ne vien egoistinio savisaugos instinkto šviesoje, bet giliausio humaniškumo jausmais: mylėti savo artimą kaip patį save. Tarpusavio meilė ir solidarumas, atsidūrus budeliško žmogaus paniekinimo žemiausiame taške, tikrame šios žemės pragare, iškyla kaip nuostabus žmogus dvasios kilnumo idealas. Tai nenoromis didvyriais tapusių asmenų beveik epinio pobūdžio pasakojimai, kurie sminga į širdį taip giliai, kad darosi gėda, pagalvojus, jog kartais skundžiamės dėl savo kilimų spalvos ar automobilio apdraudos mokesčio didumo. Perskaitę tas knygas, pamiršime savuosius rūpesčius, nes jie atrodys tokie menki...

„Amžino įšalo žemėje" (išleido Vilniuje „Vyturys", 1989), taip pat turinio puslapyje pavadinta „Tremtinių archyvas", yra devynių Sibiro tremtinių autentiški išgyvenimai. Tai pirmoji Lietuvoje išleista tokio turinio knyga, kurios keli egzemplioriai buvo įteikti Ratilio ansamblio nariu jų viešnagės globėjams. Visi rašinių autoriai atsidūrė Sibiro tremtyje dar savo ankstyvoje vaikystėje ar net kūdikystėje. Tai neįsivaizduojamų kančių, pažeminimo, tautinio genocido ir svetimųjų brutalumo beveik panoramiškas atvaizdavimas. Per vaikų, paauglių ir vėliau suaugusių akis prabėga šiurpulinga nekaltųjų kančios epocha, jų trėmimo istorijoj atvaizduojant visos tautos tragediją, kaip jos joks istorijos vadovėlis atpasakoti negali. Toji knyga, išversta į anglų kalbą, turėtų nepaprastą propagandinę vertę, nes ji savo turiniu būtų patraukli ir eiliniam skaitytojui, nesidominčiam istoriniais ar mokslinio turinio veikalais. Tuo reikalu galėtų pasirūpinti mūsų kultūrinės institucijos ir fondai. Tai konkretus ir labai vertingas uždavinys, propaguojant Pabaltijo tautoms padarytas skriaudas ir užuojautos jausmuose randant draugus ir užtarėjus. Skaitant tos knygos puslapius, darosi baisu. Šiurpas gali sukrėsti ir abejingiausią žmogų. Svarbiausia yra tai, kad toje knygoje išryškėja „liaudies priešų" sąvoka, kurioje telpa maži vaikai, gimdančios moterys, invalidai, seneliai... Tai lyg moderniųjų laikų be fantastinio elemento epas, kuriame kančia išugdo didvyrius.

Statistiniais duomenimis ir šaltų faktų atpasakojimu jau nebegalima sudominti asmenų, televizijos užgrūdintų, savo patogių namų aplinkoje stebint žemės drebėjimų, karo ir katastrofų aukas. Tačiau knygą mylinčiam skaitytojui atsiveria baisi tragedija per asmenišką išgyvenimų prizmę, tuo sukeliant realų vaizdą, taip lengvai sutapdinamą su savo jausmais, pagalvojant apie savo šeimą, vaikus, gyvenimo patogumus laisvėje.

Antroji ne mažiau įspūdinga knyga yra nepriklausomos Lenkijos armijos leitenanto Slavomir Rawicz knyga, išleista 1984 metais anglų kalba, pavadinta „The Long Walk". Tai šiurpulinga septynių drąsių vyrų iš sunkiųjų darbų Jakutsko lagerio pabėgimo istorija. Jų tarpe yra amerikietis, jugoslavas, jaunutė lenkaitė Kristina, latvis ir lietuvis inžinierius architektas. Nuteisti, pasmerkti sunkiems darbams, po trijų tūkstančių mylių kelionės traukiniu iš Maskvos į lagerį Jakutske septyni vyrai nutaria pabėgti, pasileisdami į beveik beviltišką kelionę Sibiro pūgos metu, kad sunkiau būtų juos pasivyti ir susekti jų pėdsakus. Be maisto, žemėlapio ar kompaso, iš vogtų kailių pasigaminę primityvius rūbus ir avalynę, jie traukia pietų link, persikelia per Lenos upę, pasiekia Mongoliją, pereina per Gobio dykumą, gyvybę palaikydami gyvatėmis ir purvo drėgme... Jų ištverme stebisi net ir prie klimato pripratę vaišingi mongolai. Pakeliui praranda netikėtai miške sutiktą iš kolchozo pabėgusią tremtinę, našlaitę jaunutę lenkaitę Kristiną, mirusią turbūt nuo skorpijono geluonio. Nesiskundęs ir nerodydamas jokių negalavimo žymių, greičiausia nuo tos pačios priežasties ramiai numiršta lietuvis architektas ir besikarstant Himalajų kalnuose, staiga į prarają nukrinta dar vienas bedantis likimo draugas. Iš Septynių drąsuolių keturiese pasiekia Indijos Kalkutą...

Negalima nesižavėti jų ištverme, solidarumu, rūpesčiu vienų kitais, visiška vienybe, nežiūrint tautybių skirtumo. Ir žavi jų nepraradimas vilties beviltiškose situacijose. Tautiniai skirtumai, bandymas susikalbėti nebevaidina jokio vaidmens.

Toji anglų kalba išleista knyga jau yra pasiekusi šimtus tūkstančių skaitytojų abipus vandenyno. Jei joje iškyla dvi priešingybės, žmogaus žemiausioji ir kilniausioji dvasios ypatybės, septynių drąsuolių žygyje iškeliant individualų žmogiškos dvasios potencialą, tai „Amžino įšalo žemėje" yra atvaizduojama ištisos tautos tragedija. Joje reikalinga buvo drąsa gyventi, svajoti, be jokios galimybės planuoti pabėgimą jau vien atsižvelgiant į trapų tremtinių amžių.

Tas knygas ne tiktai turime patys perskaityti, bet lietuviškąją nedelsiant išversti į anglų kalbą. Tai būtų nepaprastos vertės darbas, pasitarnaujant mūsų tautos kančios ir skriaudos sėkmingam propagavimui. Vertėją nebūtų sunku rasti, bet svarbiausia yra rasti lėšas. Vertėjo laikas ir sugebėjimas turi būti apmokėti. To darbo rezultatais gėrėsimės, kai knyga pasieks skaitytojus. Radus leidyklą, sudarius profesinę sutartį galima tikėtis ir finansinio pelno, kuris padengtų vertėjo honorarą. Svarbu, kad pradėtume nesikratyti pelno ir nesigėdyti apmokėti kultūrines vertybes kuriančius asmenis.

POLICIJAI 1% DAUGIAU

Arbitražo teismas nusprendė, kad Chicagoje policijos tarnautojams turi būti mokamas 1% didesnis atlyginimas, kaip ugniagesiams. Taip pat atmetė planuotą policininkams sumažinimą gydymosi išmokėjimų.

CLASSIFIED GUIDE

REAL ESTATE

RE/MAX REALTORS — *GREIT PARDUODA*

RIMAS L. STANKUS
361-5950 636-6169

Norintieji **PIRKTI** ar **PARDUOTI NAMUS** per šią įstaigą, prašome paminėti, kad esate arba norite būti **Rimo Stankaus** klijentais. Nuosavybės įkainavimas **nemokamai.**

For sale in Worth, IL large, clean brick ranch, 3 bdrm., new kitchen, new fam. rm., din. rm., living rm., hobby rm.; 1¾ bath, fire place; 2½ car garage + much more; low taxes. **$118,500. Call 361-4889.**

REAL ESTATE

MLS. KOMPIUTERIŲ
pagalba galite **PIRKTI** ar **PARDUOTI NAMĄ** mieste ir priemiesčiuose. Sąžiningai patarnaus
J. BACEVIČIUS
BELL-BACE REALTORS
INCOME TAX — INSURANCE
6529 S. KEDZIE
778-2233

ŠIMAITIS REALTY
Viktoras Šimaitis, Reg. Brokeris
Nuosavybių pardavimas. Income Tax.
5953 S. Kedzie Ave.
Chicago, IL 60629
Tel. 436-7878

MISCELLANEOUS

A VILIMAS MOVING
Tel. 376-1882 ar 376-5996

10%—20%—30% pigiau mokėsit už automobilio ir ugnies draudimą pas mus.
FRANK ZAPOLIS
3208½ West 95th Street
Tel. — GA 4-8654

"ATTENTION — GOVERNMENT SEIZED VEHICLES from $100. Fords, Mercedes, Corvettes, Chevys. Surplus Buyers Guide. **1-602-838-8885 EXT. A7765".**

FOR RENT

Modernus, 2 mieg. kamb. butas, naujai išdekoruotas, su šiluma; 71 St. & Francisco apyl. priešais Marquette Parką. $435 + užstatas. **Skambinti 436-0844.** Kalbėt angliškai.

ELEKTROS ĮVEDIMAI — PATAISYMAI
Turiu Chicagos miesto leidimą. Dirbu ir užmiesty. Dirbu greitai, garantuotai ir sąžiningai.
655-2020
KLAUDIJUS PUMPUTIS

Ieškome garažo daiktų pasidėjimui Marquette Parko arba Gage Parko apyl. skambinti po 6 v.v. **B. Serapinui, 636-2960.**

Anatolijus Kairys

EPIGONAI

Naujas politinis romanas apie tai, kaip šiame amžiuje mitologinėmis priemonėmis vaikai arba jų įpėdiniai vaduoja savo pavergtus kraštus, kuriuos jų tėvai jiems pavedė išlaisvinti.

Kaina su persiuntimu $12.00, Illinois gyv. dar prideda 80 ct. Ill. valstijos mokesčio.

Užsakymus siųsti: DRAUGAS, 4545 West 63rd St., Chicago, Ill. 60629.

POPULAR LITHUANIAN RECIPES

Nauja devintoji laida
Surėdagavo
Juzė Daužvardienė

Šiomis dienomis „Draugo" spaustuvė atspausdino devintą laidą šios populiarios virimo knygos.

Tai geriausia dovana naujoms žmonoms ar marčioms. Daugelis apdovanojo kitataučius supažindindami juos su lietuvišku maistu ir virimu. Šios knygos susidomėjimas ir pasisekimas tarp lietuvių ir kitataučių visuomet buvo didelis.

Kaina su persiuntimu **$6.50** Illinois gyventojai moka **$6.94** Užsakymus siųsti;

DRAUGAS,
4545 W. 63rd St.,
Chicago, IL 60629

POVILAS PETKEVIČIUS

LENKŲ OKUPACIJOSE IR JŲ KALĖJIMUOSE

Šioje 187 psl. knygoje vilnietis autorius aprašo savo gyvenimo tarpsnį, praleistą lenkų okupuotoje Lietuvos dalyje ir aštuonerius metus kalėjimuose. Objektyvios ir sklandžiai parašytos apybraižos skaitytoją įtikina, kad mūsų kaimynas buvo žiaurus ir suktas. Šią knygą kiekvienam verta pasiskaityti ir turėti savo knygų bibliotekoje. Kaina su persiuntimu 9.50 dol. Illinois gyventojai dar prideda 64 centus valstijos mokesčio.

Užsakymus siųsti: **Draugas, 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629.**

GENRIKAS SONGINAS

VILNIAUS KRAŠTO LEGENDOS

Tik dabar ši knyga išėjo iš spaudos, 128 psl., kietais viršeliais su aplanku, kuris pieštas dail. Ramintos Lapšienės. Tai legendos, per eilę metų parašyti pasakojimai, girdėti iš žmonių ar atkurti autoriaus, pasiremiant kur nors rastais duomenimis. Ši knyga gražiai išleista Songino anūko Lino Raslavičiaus pastangomis. Kaina su persiuntimu 10 dol. Illinois gyventojai dar prideda 64 centus valstijos mokesčio. Užsakymus siųsti:

DRAUGAS
4545 W. 63rd St.
Chicago, IL 60629

AUSTRIJA PADEDA LIETUVAI

KAZYS BARONAS

Mūsų korespondentas Europoje

Pernai, birželio mėn. 28-tą d. Zalcburgo arkivysk. dr. Karolis Berg (jis kartu eina ir Austrijos vyskupų konferencijos pirm. pareigas) pasiuntė raštą Sov. Sąjungos pasiuntiniui Vienoje, prašydamas leidimo nusiųsti į Lietuvą 500 tūkst. egz. Šv. Rašto, 600 religinių knygų kunigams bei 5 tūkst. teologinio turinio knygų Kauno kunigų seminarijai. Jis rėmėsi 1988 m. balandžio mėn. 4 d. rusų-ortodoksų Bažnyčios sinode M. Gorbačiovo pareiškimu, kad ,,perestroika, glasnost'' ir demokratija galioja taip pat ir tikintiesiems.

Tik po trijų mėnesių Sov. Sąjungos pasiuntinybė Vienoje atsakė į arkivysk. raštą pranešdama, kad leidžiama į Lietuvą nusiųsti 150 tūkst. egz. Šv. Rašto ,,und ein Dutzend'' — tuziną knygų kiekvienam Lietuvos kunigui. Nurodyti kiriliškom raidėm antrašai (kodėl kiriliškom?) Litovskaja CCP, gorod Kaunas, ulica Vilniuso 4. Kunigų seminarijos — Litovskaja CCP, gorod Kaunas, ulica Trakų 1.

Pasiuntinybė rašte įspėja, kad knygos turi būti tik teologinio turinio, o ne politinio, ar teologiniai-politinio pobūdžio. Raštą pasirašė B. Leonov, pasiuntinio patarėjas.

Kadangi Zalcburgas yra ,,susigiminiavęs'' su Lietuva, tad šį didelį darbą sutiko atlikti to miesto arkivyskupija, prašydama lėšų visoje Austrijoje.

Atsiųstame laiške Jūsų laikraščio Europos korespondentui Zalcburgo arkivysk. savaitraščio ,,Rupertus Blatt'' red. Ferdinandas Altmoder (jis gauna vokišką ,,Eltą'') rašo, kad atspaudinimas 150 tūkst. NT atiduotas dviem Lenkijos spaustuvėm — Poznanėje ir Liublino vyskupijos spaustuvei. Popierį parūpins Thaudruck prie Innsbrucko. Jau gegužės mėn. numatoma dalį egz. atspausdinti.

Šį didelį projektą parėmė Austrijos katalikiškų laikraščių skaitytojai (iniciatyva ,,Rupertus Blatt''), surinkdami iki vasario mėn. 3 mil. 93 tūkst. šilingų (100 šilingų apie 7 dol). Be abejo, daugiausia surinkta Austrijos sostinėje — 697 tūkst., St. Piolten — 485 tūkst., Lince 402 tūkst., Zalcburge 339 tūkst. ir t.t. Aukos gautos ir iš kitų Austrijoje gyvenančių tautybių. Ir taip, Eisenstadt ir kroatų katalikų laikraštis ,,Glasnik'' atsiuntė 120 tūkst., slovakų ,,Nedelja'' — 62 tūkst. Aukas rinko taip pat ir katalikiškos organizacijos, parapijos, rengdamos muges-bazarus. Pvz. Liustenauer parapijos mugėje gauta 66 tūkst. šilingų pelno, persiunčiant juos Zalcburgo vysk.

Pasiruošimas siuntai jau vyksta, nes kaip red. F. Altnioder rašo, tai bus didžiausia knygų (religinių) siunta iš Austrijos į Lietuvą.

P.S. Šiandieną t.y. vasario 23 d. vokiečių televizija parodė Estijos nepriklausomybės šventės iškilmę Taline. Šalia Estijos vėliavų buvo matomos ir mūsų trispalvės.

5 BIL. DOL. KELIAMS

Illinois valstija paskelbė, kad skirs 5.8 bil. dol. kelių tobulinimui, visų pirma Chicagos Michigan Ave., perdirbant čia esantį tiltą per upę, nes dabar čia susidaro susisiekimo spūstis. darbai gali užimti trejetą metų ir per tą laiką susisiekimas Michigan gatve bus suvaržytas.

SIAURINA SUSISIEKIMĄ STATE GATVĖJ

Naujais potvarkiais siaurinamas susisiekimas Chicagos miesto centre State gatve. Teleidžiama važiuoti autobusams ir greitajai pagalbai kitiems už važiavimą State gatvės ruožu bus rašomos pabaudos.

A.†A.
ANDRIUI DAUGIRDUI

mirus, jo žmoną, mūsų gerą draugę, AUGUTĘ širdingai užjaučiame.

A. Griškienė — *J. Penčylienė*
S. Jakubonienė — *A. Dumbrienė*
B. I. A. Lesevičiūtės — *N. Dumbrytė*

A.†A.
ANDRIUI DAUGIRDUI

mirus, jo žmonai EUGENIJAI ir visai VALAIČIŲ šeimai bei kitiems giminėms reiškiame gilią užuojautą.

Kazimieras ir Vladas Skripkai

DOVANA LIETUVAI 1989 METAMS

BESILAISVINANČIOS LIETUVIŲ TAUTOS REIKALAMS AUKOJUSIŲ ASMENŲ IR ORGANIZACIJŲ SĄRAŠAS NR. 3

KVIEČIAME JUS TAPTI LIETUVOS LAISVĖS ATSTATYMO:

Fundatoriais su 1,000 ar daugiau dolerių auka
Mecenatais su 500 dolerių auka
Rėmėjais su 100 dolerių auka
Aukotojais — aukojant pagal savo išgales.

Pinigai laikomi specialioje sąskaitoje. Čekius rašyti: **Lithuanian-American Community, Inc.** vardu (ID #51-0194467) ir siųsti Lithuanian American Community of USA, Inc. 2713 West 71st Street, Chicago, IL 60629. Aukos nurašomos nuo mokesčių.

TAUTA IR MES JUMS UŽ AUKĄ NUOŠIRDŽIAI DĖKOJAME.
JAV Lietuvių Bendruomenės krašto valdybos vardu,

Dr. Antanas Razma
Pirmininkas

JAV LB KV pastangoms paremti besilaisvinančią Lietuvą skiriu $ ___

Vardas, pavardė _____

Adresas _____ Zip

Jūsų grįžęs čekis atstoja kvitą. Jei pageidaujate atskiro kvito, prašome pažymėti ☐

LIETUVOS LAISVĖS ATSTATYMO FUNDATORIAI YRA:

3900.14 dol. aukoję: Gynimo Fondas, PA (per R. Stirbį).
3000 dol. aukojusi: JAV LB Los Angeles apylinkė, CA.
2000 dol. aukojusi: Gražina Liautaud, IL.
Po 1000 dol. aukoję: Stasys ir Ona Daugėlai, CA, Filisterių Skautų sąjungos Čikagos sk., IL, John Kancevičius, MA, Pranas ir Ona Michelevičiai, FL, C. ir A. Mikalajūnai, CA, Fr. Vincent Radvina, CA, Gražvydas Rutenis, MO, dr. Jonas S. Žmuidzinas, CA, Pranciškonai, Kennebunkport, ME.

LIETUVOS LAISVĖS ATSTATYMO MECENATAI YRA:

650 dol. aukoję: R. Kontrimas, CA.
Po 600 dol. aukoję: G. ir p. Kazlauskai, CA, J. ir I. Raulinaičiai, CA.
Po 500dol. aukoję: I. Bajorūnas, FL, G. Balanda, MI, P. ir P. Balčiūnai, OH, JAV LB Detroito apyl., MI, E. L. Dovydaitis, CA, D. Januta, CA, A. ir B. Karkliai, OH, dr. P. Kisielius, IL, JAV LB Lemonto apyl., IL, Lietuvos Šaulių s-ga Tremtyje, MI, D. Liseckas, CA, J. Naikelis, NE, R. ir A. Nelsai, CA, JAV LB Palm Beach apyl., FL, Palm Beach Lietuvių Pensininkų klubas, FL, J. I. Petrauskas, CA, A. ir B. Petrikai, CT, V. ir E. Rastoniai, MA, V. Vilkutienė, OH, B. ir Z. Viskantai, CA, X,

LIETUVOS LAISVĖS ATSTATYMO RĖMĖJAI YRA:

473 dol. aukojęs Trispalvės Fondo Komitetas, IL.
400 dol. aukojęs Daytona Lietuvių klubas, FL.
Po 300 dol. aukoję: JAV LB Melrose Parko apyl., IL, S. ir V. Šimoliūnai, CA.
Po 250 dol. aukoję: JAV LB St. Petersburgo apyl., FL.
Po 200 dol. aukoję: dr. Z. Brinkis, CA, F. Budvidas, IL, A. R. Dambriūnas, CA, dr. E. Gedgaudas, FL, J. ir I. Jodelės, CA, R. ir P. Kiliai, IL, V. ir A. Lapatinskai, WA, J. ir J. Lieponiai, IL, Maironio Parko draugija, MA, G. ir M. Oksai, CA, dr. V. ir A. Šauliai, IL, K. ir M. Sodoniai, FL, B. ir M. Stančikai, CA, K. ir V. Stankai, IL, L. M. Tumas, CA, E. ir V. Velžai, CA, JAV LB Worcester apyl., MA, P. ir L. Žemaičiai, FL, dr. E. A. Žemaitis, FL.
175 dol. aukojusi JAV LB East St. Louis apyl., IL.
166 dol. aukojęs Clevelando Lietuvių Pensininkų klubas, OH.
Po 150 dol. aukoję: B. Andriukaitis, IL, A. Bražėnas, MI, G. Gustas, CA, P. ir B. Gyliai, WA, A. ir A. Pilipavičiai, FL, V. ir O. Šalčiūnai, FL, M. Šimanskis, IL, J. Stelmokas, PA.
135 dol. aukoję Bostono Šv. Jurgio lituanistinės mokyklos mokiniai, MA.
127 dol. aukoję S. ir D. Geldžiai, MI.
Po 125 dol. aukoję: A. P. Jasas, IL, J. ir A. Vaičiulaičiai, MD.
Po 110 dol. aukoję: J. Matulaitis, CA, O. Navasaitienė, MI.
Po 105 dol. aukoję: S. Rutkauskas, OH.

(Bus daugiau)

Gilaus skausmo prislėgti pranešame, kad po ilgos ligos 1989 m. gegužės 13 d. 11:55 v.v. sulaukusi virš 91 metų Amžinybėn iškeliavo

A.†A.
MONIKA STANKAITIENĖ
RAUBAITĖ

Gimė 1897 m. liepos 5 d. Lietuvoje. Amerikoje išgyveno 40 metų. Buvo mokytoja per visą nepriklausomos Lietuvos laikotarpį.

Po sunkių tremties metų gyveno su dukra ir žentu Rockford, IL. Buvo patriotė ir rėmė visus lietuviškus tautinius ir religinius reikalus. Priklausė ir rėmė daugelį lietuviškų organizacijų.

Giliame liūdesyje paliko dukterį dr. Danguolę Surantienę, žentą Stasį ir daug giminių Amerikoje ir Lietuvoje.

Atsisveikinimas su velione gegužės 18 d., ketvirtadienį, 8:30—10 v. ryto Šv. Petro ir Povilo bažnyčioje, 617 Lincoln Ave., Rockford, IL. Po atsisveikinimo laidotuvių mišios ir apeigos 10:30 v. ryto toje pačioje bažnyčioje.

Kviečiame artimuosius ir pažįstamus dalyvauti ar prisiminti a.a. Moniką ir už ją pasimelsti.

Nuliūdę: **duktė, žentas ir giminės.**

VIENERIŲ METŲ MIRTIES SUKAKTIS

A.†A.
ALBERTAS STOČKUS

Kaštanai uždegė žvakes Tau,
Kai nei ,,sudiev'' nesakęs išėjai.
Nutraukė Sutvėrėjas žemiškąją dainą,
Kad Ten giedotum amžinai!

mirė 1988 m. gegužės 18 d. Čikagoje. Šiai liūdnai sukakčiai paminėti gegužės 20 d., šeštadienį, 10 v. ryto tėvų jėzuitų koplyčioje bus atnašaujamos šv. Mišios už a.a. Alberto sielą.

Kviečiame visus draugus ir pažįstamus dalyvauti šiame velionio minėjime.

Liūdinti **sesuo Ona Kasperaitinė su šeima, Lietuvoje sesuo Stefa su vyru, brolienė Stasė ir kiti giminės jungiasi bendron maldon.**

Keistas ir mįslingas yra žmonių žemiškas gyvenimas... Ar jis yra prasmingas ar neprasmingas, sužinome tik peržengę Amžinybės slenkstį...

A.†A.
ALFONSUI VIDUČIUI

Floridoje staiga mirus, jo žmonai, sūnui ir anūkui, broliui ADOLFUI VIDUČIUI su šeima Lietuvoje, VYTAUTUI JUODKAI, EMILIJAI ir VYTAUTUI VALANTINAMS reiškiu nuoširdžią užuojautą, o velioniui — peržengus Amžinybės slenkstį — telydi jį Dievo globa ir palaima.

Jonas Adomaitis, Raseiniškis

Mūsų draugui

A.†A.
ALFONSUI VIDUČIUI

mirus, žmonai STEFANIJAI ir sūnui RIČARDUI su šeima nuoširdžią užuojautą reiškiame ir kartu liūdime

Katarina ir Jonas Pečkaičiai

A.†A.
Liucija Brogienė-Krikštonienė
ATSTUPĖNAITĖ

Mirė 1989 m. balandžio 14 d. Lietuvoje, Biržuose.
Liko nuliūdusios dukros: **Galinda Ingnatavičienė, Irena Vasyliūnienė ir sūnus Rimas Krikštonis su šeimomis, du anūkai; anūkė ir proanūkai; Amerikoje sesuo Zinaida Dalibogienė su šeima.**

A.†A.
MARIJAI BAKANAVIČIENEI

mirus, jos sūnui ALGIUI, jo šeimai ir visiems artimiesiems giliausią užuojautą reiškiame

S. ir J. Gruenwaldai
A. Mykolėnas
V. ir S. Prialgauskai
P. ir D. Kavaliauskai ir mamytė

GAIDAS—DAIMID
EUDEIKIS
TRYS MODERNIŠKOS KOPLYČIOS PATARNAUJA IR CHICAGOS PRIEMIESČIUOSE
4330-34 S. California Avenue
Telefonai — 523-0440 ir 523-9852
4605-07 South Hermitage Avenue
Telefonas — 927-1741-1
4348 S. California Avenue
Telefonas — 523-0440

PETKUS
MARQUETTE FUNERAL HOME
TĖVAS IR SŪNUS
2533 West 71 St., Chicago
Telefonas — 476-2345
1410 So. 50th Av., Cicero
Telefonas — 863-2108

STEPONAS C. LACK ir SŪNŪS LACKAWICZ
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI
2424 West 69th Street — Tel. RE 7-1213
11028 Southwest Hwy. — Tel. 974-4410
9236 S. Roberts Rd. — Tel. 430-5700

BUTKUS — PETKUS
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI
1446 South 50th Avenue
Cicero, Illinois
Telefonas — 652-1003
Sally **Donald M., Jr.**

VANCE
LAIDOTUVIŲ KOPLYČIA
DIREKTORIAI
1424 So. 50 Ave., Cicero Illinois
PATARNAUJA CHICAGOJE BEI PRIEMIESČIUOSE
Tel. 652-5245

APLINK MUS

x Poezijos dienos Chicagoje šiemet bus jau šešioliktąjį kartą. Dviejų vakarų programa vyks Jaunimo centro mažojoje salėje gegužės 26 ir 27 dienomis. Pradžia 7:30 val. vakaro.

x Antano Lipskio meno paroda bus Balzeko Lietuvių kultūros muziejuje. Paroda prasidės gegužės 26 d., penktadienį, ir tęsis iki birželio 17 d., šeštadienio. Kviečiami visi susidomėję dailės kūriniais parodoje lankytis. Atidarymas bus gegužės 26 d. 7 val. vak. Po atidarymo vaišės.

x Ateinantį sekmadienį, gegužės 21 d., po 8, 9:15 ir 10:30 val. šv. Mišių Švč. M. Marijos Gimimo parapijos salėje bus duodami blynų pusryčiai. Visi dalyviai kviečiami pusryčiuose dalyvauti arba parsivežti.

x Marijos Vilutienės namuose, Beverly Shores Lietuvių klubo susirinkime, buvo išklausytas juostoje užrekorduotas Vasario 16 minėjimas Kaune ir Laisvės paminklo atidarymo iškilmės. Po to šeimininkės nuoširdžiai vaišinami, susirinkusieji ilgai kalbėjosi apie įvykius Lietuvoje. M. Vilutienė, buvusi ilgametė klubo valdybos vicepirmininkė, dabar yra Lietuvos Dukterų draugijos vietos seniūnijos pirmininkė, Balfo narė ir rėmėja.

x Beverly Shores Šv. Onos bažnyčioje birželio 21 d. 12 val. p.p. šv. Mišias atnšaus iš Lietuvos atvykęs kunigas Albertas Ulickas. Vargonais gros muzikas Vytautas Gutauskas. 4 val. p.p. Stankūnų restorane bus Beverly Shores Lietuvių klubo susirinkimas, kurį globoja Aldona ir dr. Pranas Jarai.

x Filatelistų draugijos Lietuvos biuletenis, šių metų pirmas numeris, išėjo iš spaudos. Šiame numeryje rašo apie draugijos garbės nariais pakėlimo vertę, Toronto filatelistų parodą, apie parodos cenzūrą Lietuvoje pirmojo karo metu ir kt. Šį numerį spaudai paruošė J. Variakojis, J. Adomėnas ir A. Beleška.

x Midland Federal Savings Marquette Parko skyriui reikalinga tarnautoja/tarnautojas Skambinti darbo valandomis, tel. 925-7400.
(sk)

x Pasaulio Lietuvių centras kviečia visus į gegužinę centro sodelyje, sekmadienį, gegužės 21 d. Pradžia 12 val. Svečius vaišinsime dešromis su kopūstais ir kugeliu.
(sk)

x „Daktaro Gervydo" dramos premjera įvyks šį sekmadienį, gegužės 21 d., 3 val. p.p. Jaunimo centre. Bilietus platina (geresniųjų jau nedaug belikę) Vaznelių pardutuvė.
(sk)

x Laureatų IX-ji premijų šventė įvyks gegužės 20 d. Jaunimo centre Chicagoje. Visi nuoširdžiai kviečiami dalyvauti. Rezervacijoms skambinti **Irenai Polikaitienei 434-2243.**
(sk)

x Video ir stereo aparatūrą siunčiame į Lietuvą. Siunčiame kargo į Maskvą arba Vilnių ir iš kitų JAV miestų. **Tiksli ir sąžininga kargo informacija persiunčiant jūsų daiktus. Romas Pukštys, Transpak, tel. 312-436-7772, namų tel. 312-430-4145.**
(sk)

x Dramos sambūris iš Los Angeles, šiemet premijuotas kaip žymiausias, atvyksta į Chicagoj rengiamą JAV LB Kultūros tarybos premijų įteikimo šventę gegužės 20 d. Šis sambūris atveža taip pat K. Ostrausko veikalą „Raudonkepuraitę". Visi turės progą pasidžiaugti Petro Maželio režisūra ir Emos bei Vinco Dovidaičių ir Sigutės Mikutaitytės vaidyba.

x Antanas Dundzila, turėdamas atostogas, iš Washingtono, D.C., kur nuolat dirba, buvo atvykęs aplankyti savo artimųjų į Chicagą. Ta proga jis aplankė „Draugo" redakciją, pasitarė dėl geresnių pašto siuntų ir įvairiais spaudos reikalais. A. Dundzila išvyksta dar aplankyti savo sūnų.

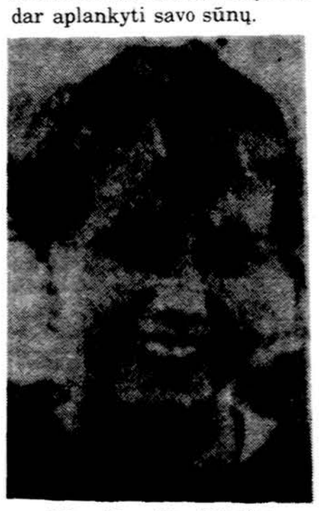

x Nina Kasniūnaitė, Vytauto jr. ir Julijos duktė, Michigano miesto Marquette katalikų mokyklos garbės mokinė, atstovaudama gimnazijai, teniso žaidime laimėjo pirmą vietą. Ji taip pat žaidžia krepšinio ir tinklinio rinktinėje. Kaip išrinkta amerikiečių mokyklų atstovė, dalyvavo tarptautinėse stovyklose Švedijoje, Norvegijoje, Brazilijoje. Paskutiniais metais buvo išrinkta stovyklos vadove. Priklausė lietuviams skautams. Apie Niną rašė miesto dienraštis.

x Marquette Parko Lietuvių namų savininkų draugijos susirinkimas gegužės 19 d., penktadienį, 6:30 val. vak. mokyklos salėje. Visi nariai kviečiami dalyvauti.

x Juozas Žvynys, St. Petersburg Beach, Fla., Rima Aukštikalnis, So. Boston, Mass., Filomena Černius, Chicago, Ill., Jūratė Landfield, taip pat iš Chicago, Ill, mūsų garbės prenumeratoriai, rėmėjai, pratęsdami prenumeratą, kiekvienas paaukojo po 20 dol. dienraščio stiprinimui. Nuoširdus ačiū.

x Įspėjame!... skubėkite įsigyti bilietus dovanų ir elektronikos parduotuvėje „Patria", 2638 W. 71st St., tel. (312) 778-2100. Čikagos Jaunimo centre gegužės 28 ir 29 d. 5 v.v. gros, dainuos ir porins juokingas istorijas Lietuvos televizijos ir radijo ansamblis „Armonika".
(sk)

x Marquette Parko Lietuvių namų savininkų crg. narių susirinkimas įvyks gegužės 19 d., penktadienį, 6:30 v.v. parapijos salėje. Susirinkime saugumo reikalais kalbės policijos atstovas James Hollandsworth, Tonny Carro ir Joseph Cain. Be to, bus pagerbtos motinos. Nariai ir svečiai kviečiami gausiai dalyvauti. Po susirinkimo – kavutė.
(sk)

x Nuo gegužės 17 iki birželio 5 d. išvykstu į Lietuvą. Galiu patarnauti nuperkant automobilį jūsų giminėms arba padedant jiems apsipirkti „dolerinėje". „Lietuva Parcel Service" dirbs ir nebus uždaryta. Kreiptis **pas J. Juodvalkienę, 4457 S. Talman, Chicago, IL 60632, tel. 847-2614 arba 927-3704.**
(sk)

Vidurio Vakarų apygardos valdyba: Iš kairės sėdi: Raimundas Rimkus, pirm. Birutė Vindašienė ir Aleksandra Likanderienė; stovi: Asta Spurgytė, Irena Levickienė, Dana Šilimaitienė-Pape, Rasa Miliauskaitė ir Vida Vizgirdaitė.

Nuotr. **Jono Tamulaičio**

CHICAGOJE IR APYLINKĖSE

LEIT. TOMAS DUNDZILA NAUJOSE PAREIGOSE

JAV žemės karinių pajėgų leitenantas Tomas Dundzila 1989 gegužės 8 dieną perėmė kuopos vado pareigas 101-je Parašiutininkų divizijoje. Amerikos kariuomenės kuopoms paprastai vadovauja kapitonai, tačiau išimtinais atvejais tas pareigas gali gauti leitenantas. Vienam divizijos kuopai iki šiol vadovavusiam kapitonui gavus kitą paskyrimą, vadovybė prieštankinių raketų kuopos vadu parinko „Draugo" skaitytoją leitenantą T. Dundzilą.

Tomas Dundzila užaugo Chicagoje, yra baigęs Donelaičio aukštesniąją mokyklą. Lituanicos tunte skautauja nuo 1969 metų, yra skautas vytis, akademikas ir priklauso Miško brolių draugovei. 1986 baigė inžineriją Washington University (St. Louis), gavo karininko laipsnį ir tų pat metų rudenį pradėjo aktyvią tarnybą kariuomenėje.

Tarnybos vietovėje Tomas pirmus metus vadovavo pėstininkų būriui. Su savo daliniu dalyvavo manevruose arabų kraštuose, vėliau buvo paskirtas prieštankinių raketų būrio vadu, o 1988 metų gale gavo kuopos vado pavaduotojo pareigas. Tas pareigas turėjo iki čia minėto paskyrimo kuopos vadu.

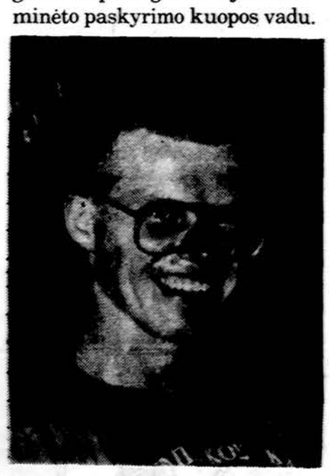

Tomas Dundzila

Dar studentavimo dienomis karininkų apmokymo programos apimtyje universitete Tomas Dundzila baigė parašiutininkų kursą. 1987 išėjo šaulių-desantininkų („Ranger") apmokymą ir puolimo oru („Air Assault") mokyklą, kurioje mokomas helikopterių naudojimas kautynių metu. Taip pat yra baigęs džiunglių karo mokyklą Panamoje ir gavęs aukščiausią pėstininkų žymenį „Expert Infantryman's Badge'.

— K.

---

x Richard J. Daley College, 7500 S. Pulaski, praneša, kad suaugusių kursui ir auklėjimo tęsimui vasaros metui reikia registruotis gegužės 17 ir 18 dienomis nuo 1 iki 3 val. p.p. ir nuo 5 iki 7:30 val. vak. Paskutinė registracija bus gegužės 22 ir 23 d. tomis pačiomis valandomis. Reikia registruotis iš anksto, kad nebūtų perpildytos klasės.

x Dr. Konstancija Štuopis, Chicago, Ill., pratęsdama „Draugo" prenumeratą, pridėjo 20 dol. dienraščio palaikymui ir 10 dol. už kalėdines kortelės ir kalendorių. Dr. K. Štuopį skelbiame garbės prenumeratore, o už auką labai dėkojame.

x Dr. Aldona Juozevičienė, Oak Lawn, Ill., Simas Brizgys, Bronė Pabarčius, Nemira Šumskis, Stasys Petrulis, visi iš Chicago, Ill., Ina Kasis, Orland Park, Ill., Anthony Shlikas, Downers Grove, Ill., Aldona Andriušis, Dorchester, Mass., Antanas Sturonas, Los Angeles, Cal., J. Janiūnas, Strantford, Conn., Z. Lirgameris, Kenosha, Wisc., „Draugo" garbės prenumeratoriai, rėmėjai, pratęsė prenumeratą, kiekvienas paaukojo po 20 dol. dienraščiui ir po 10 dol. už kalėdines korteles ir kalendorių. Nuoširdus ačiū.

x Mikas Česas, Downers Grove, Ill., Liucija Stasiūnienė, Chicago, Ill., mūsų garbės prenumeratoriai, rėmėjai, pratęsdami prenumeratą, pridėjo po 25 dol. dienraščio palaikymui. Nuoširdus ačiū.

LB VIDURIO VAKARŲ APYGARDOS SUVAŽIAVIMAS

Šiuo metu, jei labai ir nesireklamuoja, tai Vid. vak. apygarda vis dar veikia. Be nuolatinių posėdžių yra šaukiami informaciniai susirinkimai, kuriuose dalyvauja aygardos apylinkių pirmininkai ar jų įgalioti asmenys. Tačiau kai kurių artimesnių apylinkių pirmininkai yra apygardos valdyboj, tai sumažėja reikalas kviesti informacinius susirinkimus ir tolimesnės apylinkės informuojamos laiškais arba telefonu. Apygardos valdyba turėjo 10 protokoluotų posėdžių, tris pasitarimus su tarybos nariais, gyvenančiais apygardos ribose, šešis darbo vakarus, kuriuose talkos būdu buvo ruošiami laiškai išsiuntimui ir pan. Pirmininkė B. Vindašienė ir keli valdybos nariai dalyvavo krašto valdybos narių pasitarimuose, pasiskirstant pareigomis.

Apygardos valdybos nariai aktyviai dalyvavo ir kitus ragino dalyvauti 1988-tais metais ruoštose demonstracijose, būtent: gegužės mėn. 23 d. solidarizuojant su tauta, minint 1947 m. išvežimus, birželio 14 d. minint 1941 metų išvežimus, liepos 16 d. Pavergtų tautų savaitės ir rugpjūčio 23 d. Juodo kaspino dienos, prisimenant Molotovo-Ribbentropo aktą.

1989 m. Vasario 16-tos dienos demonstracijos, kurias ruošė Jaunimo sąjunga neapsiėjo be Rasos Miliauskaitės ir Astos Spurgytės bei Vidos Vizgirdaitės talkos ir darbo. Jos visos yra ir apygardos valdyboj. LB XII-tosios tarybos sesiją, įvykusią 1988 metų rugsėjo-spalio dienomis, ruošė ir globojo LB Vid. Vak. apygardos valdyba ir talkininkai. Suruoštos dvi vakaronės Jaunimo centro kavinėje. Buvo parodyta vaizdajuostė, rodanti demonstracijas Vingio Parke Vilniuje, o kitą rytą su įdomumu klausėmės Br. Kviklio paskaitos apie Vilniaus katedrą. Ir ši vakaronė buvo pavairinta skaidrėmis.

Pirmininkė B. Vindašienė, kiek galimybės leidžia, aplanko apylinkes ir dalyvauja tų apylinkių renginiuose. Be to, ji atstovauja LB Pavergtų tautų komitete, dalyvauja posėdžiuose ir eina vicepirmininkės pareigas naujų narių verbavimo reikalu. Pavergtų tautų savaitės proga liepos 14-17 dienomis jau antrą kartą buvo suorganizuota genocido parodėlė miesto centre.

Taip pat pirmininkė B. Vindašienė atstovauja Vid. Vak. apygardai ir kitų organizacijų kviestuose posėdžiuose, kaip Laisvės kovų paminklo globos ir Atnaujinimo komitetuose, Illinois lietuvių daktarų pasitarimuose ir susirinkime, Liet. šalpos draugijų pasitarimuose. Apygarda savo pajamų neturi, tai tenka ruošti vakarones, smulkių daiktų laimėjimus ir dalyvaujant Užgavėnių karnavale (ne visada pelningam) sudėti skatikus ir papildyti iždą, į kurį įplaukia solidarumo mokesčio dalis ir retkarčiais kokia nors auka.

1989 metų Velykų švenčių metu pasitaikė nauja proga pagarsinti Lietuvos vardą ir paaiškinti amerikiečiams, kad yra tautinė mažuma — lietuviai. Park Ridge priemiesty buvo papuošti kongreso atstovės Penny Pullen raštinės langai. Viename buvo išstatyti margučiai, tautinės juostos, tautiniais rūbais lėlės, smūtkeliai, Vilniaus verbos, kitame Lietuvos atgimimo judėjimas vaizduose bei angliškos spaudos aprašymuose. Eksponatus paskolino Rūta Daukienė, Alė Namikienė, Rima Binderienė, Rūta Spurgienė, Al. Likanderienė, Raimundas Rimkus, o langus puošė ir eksponatus surinko Asta Spurgytė ir Rasa Miliauskaitė, talkinant Daivai Petersonaitei. Gauti gražūs padėkos laiškai, kad per eilę metų pirmą kartą buvo tokie gražūs ir įspūdingi langai.

Taip kalbėjo pirmininkė B. Vindašienė balandžio 23 d. apygardos suvažiavime, kuriame dalyvavo apylinkių valdybų ir revizijų komisijų nariai, o taip pat ir JAV krašto valdybos pirmininkas dr. Ant. Razma, Altos centro valdybos pirmininkas inž. Grožvydas Lazauskas, Liet. Fondo valdybos pirmininkė Marija Remienė, Pavergtų tautų komiteto pirmininkas Kazimieras Oksas. Suvažiavimui pirmininkavo apygardos valdybos pirmininkė Birutė Vindašienė, o sekretoriavo valdybos sekretorė Irena Levickienė. Registraciją tvarkė valdybos narės: Rasa Miliauskaitė, Dana Šilimaitienė-Pape, Rasa Spurgytė, Vida Vizgirdaitė ir Al. Likanderienė. Po trumpos invokacijos, kurią sukalbėjo kun. R. Repšys, buvo perskaityta ilgoka darbotvarkė, kuri buvo priimta. Ir minute tylos prisiminėm mūsų mirusius: valdybos narį Justiną Vizgirdą ir talkininkus Liudą Šimaitį, Mariją Stašaitienę ir kitus.

Praeito suvažiavimo išsamų protokolą perskaitė Danguolė Ilginytė, iždo pranešimą — Raimundas Rimkus, revizijos komisijos aktą — Julius Balutis. Rinkimų į valdybą nebuvo, tai darbotvarkės punktai greitai judėjo pirmyn. Apylinkių pirmininkų pranešimai buvo trumpi daugiausiai raštu. Algis Regis pranešė apie padėtį Šv. Kazimiero lietuvių kapinėse, paminėjęs, kad, taip sunkiai iškovojus kai kurias teises, patys pradedam jų nebesilaikyti dėl patogumo. Ilgesnį pranešimą apie apylinkės veiklą padarė Wisconsin apylinkės pirmininkas Vytautas Janušonis, pabrėždamas, kad dėl tarpusavio nesutarimų pražiopsojom gerą progą užkirsti kelią miestų (Madison-Vilniaus) seseriškumui. Specialiai buvo padėkota Broniui Kvikliui už jo nenuilstamą darbą kultūros srityje. Jam padėkos lakštą ir dr. Romo Povilaičio gražų darbą — vario ir gintaro smūtkelį — įteikė apygardos valdybos pirmininkė B. Vindašienė, kuri taip pat padėkos lakštus įteikė ir bendruomenininkams J. Masilioniui, J. Plačui, J. Širkai ir Bronei Prapuolenienei už jų ilgametį darbą lituanistinėse mokyklose ir nuolatiniams talkininkams — Vladei Damušienei, Sofijai Holiušienei, Alg. Čepėnui, Ant. Valavičiui.

B. Vindašienė pasiskundė, kad dažnai, gal ir be blogos valios, tik per neapsižiūrėjimą ilgametės pastangos suderinti renginius, kad vieni kitiems nekištumėm kojos, nedavė pageidaujamų rezultatų. Pirmiau aš ir mano organizacija, o kas toliau — nesvarbu.

Suvažiavimas buvo baigtas Lietuvos himnu. Dalyviai buvo pakviesti į Jaunimo centro kavinėj vykstantį rajoninį suvažiavimą.

Šiuo metu apygardos valdybą sudaro: pirmininkė Birutė Vindašienė, vicepirmininkė spaudos reikalams Aleksandra Likanderienė, sekretorė Irena Levickienė, iždininkas Raimundas Rimkus, švietimo ir kultūrinių reikalų vicepirmininkė Dana Šilimaitienė-Pape, organizacinių ir jaunimo reikalų vicepirmininkė Rasa Miliauskaitė, socialinių reikalų vicepirmininkė Asta Spurgytė, specialių reikalų vicepirmininkė Vida Vizgirdaitė, kuri pati pasisiūlė užbaigti savo a.a. tėvo kadenciją. Ačiū Vidai.

Ateities darbų sąraše pramatoma dalyvauti ir raginti apygardos ribose gyvenančius lietuvius dalyvauti rengiamose demonstracijose: masinių vežimų birželio 14 d., pavergtų tautų liepos 17 d. ir Juodo kaspino rugpjūčio 23 d., suruošti rudeniop vieną ar dvi vakarones, gal gegužinę, gal 69-tos gatvės mugėj turėti savo smulkių daiktų laimės šulinį. O prie numatytų darbų visada dar prisideda ir nenumatyti, kurie, padiktuoti sąlygų ar progų, turi būti atlikti.

Al. Likanderienė

LB Vidurio Vakarų apygardos pirmininkė B. Vindašienė įteikia padėkos lakštą ir smūtkelį Br. Kvikliui balandžio 23 d.

Nuotr. **J. Tamulaičio**

IŠ ARTI IR TOLI

J. A. VALSTYBĖSE

— **Prel. Jonas Kučingis,** buvęs ilgametis lietuvių Šv. Kazimiero parapijos klebonas Los Angeles, Cal., po vidaus operacijos Šv. Vincento ligoninėje grįžo į namus ir pamažu sveiksta ir vėl dirba parapinius darbus.

— **Tradicinė Šv. Kazimiero parapijos** rengiama Lietuvių diena šiemet bus birželio 18 d. parapijos patalpose. Meninę programą atliks solistai Audronė Gaižiūnienė ir Benediktas Povilavičius. Jiems akompanuos pianistė Raimonda Apeikytė. Lietuvių dienose bus taip pat iškilmingos šv. Mišios su specialiu choro giedojimu.

Advokatas Jonas Gibaitis
6247 S. Kedzie Avenue
Chicago, IL 60629
Tel. — 776-8700
Darbo val. nuo 9 iki 7 val. vak.
Šeštad. 9 v. r. iki 1 val. d.